

Mellékletünk: SPORTMAGAZIN 2006

TOLNAI HÍRLAP

Tolna város hivatalos honlapja: www.tolna.hu

Társadalmi havilap

XVI. évfolyam 12. szám

Tolna és Mözs polgárainak lapja

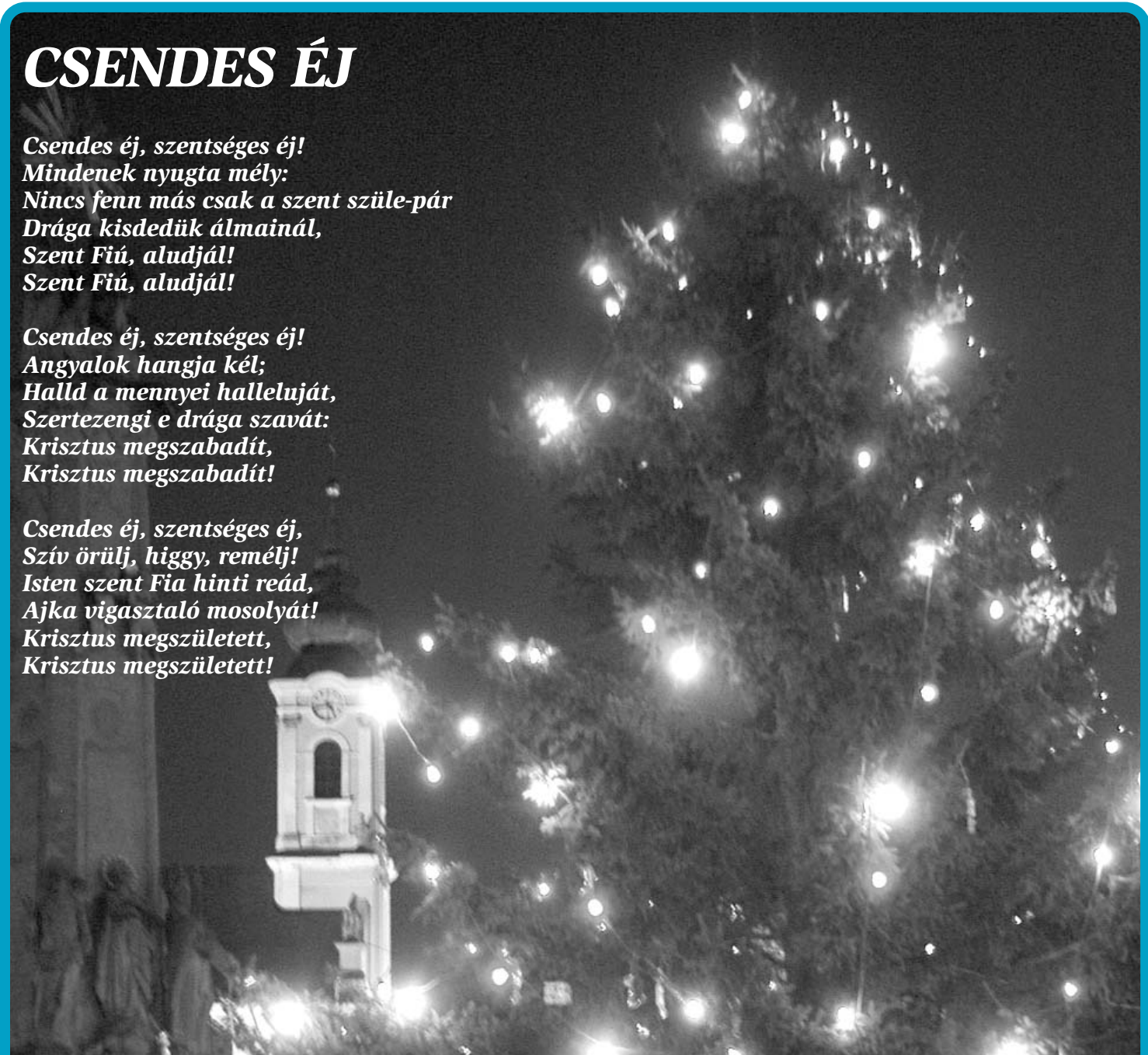
2006. december 20.

CSENDES ÉJ

*Csendes éj, szentséges éj!
Mindenek nyugta mély:
Nincs fenn más csak a szent szüle-pár
Drága kisdedük álmainál,
Szent Fiú, aludjál!
Szent Fiú, aludjál!*

*Csendes éj, szentséges éj!
Angyalok hangja kél;
Halld a mennyei halleluját,
Szertezengi e drága szavát:
Krisztus megszabadít,
Krisztus megszabadít!*

*Csendes éj, szentséges éj,
Szív örülj, higgy, remélj!
Isten szent Fia hinti reád,
Ajka vigasztaló mosolyát!
Krisztus megszületett,
Krisztus megszületett!*

*Kellemes karácsonyi ünnepeket
és boldog új évet kívánunk
minden kedves olvasónknak!*

A hangokon túl...

Pirgi Józsefné (1953–2006)

Döbönt csend lett a koncertteremben. A fúvósok ölükbé ejtették hangszereiket, a hegedűsök kezében megállt a vonó. A nagy fekete hangverseny-zongora utolsó leütése - egy heroikus h-moll akkord - még oda-vissza visszahangzott a fejek felett. A közönség visszafogott lélegzettel várta a csend utáni folytatást.

De nem jött folytatás.

A költői kép csak életszerű, a halál valóságos. Pirgi Józsefné Somfay Zsuzsanna végleg felállt a zongorától.

Vasárnap még gyógyulni indult a kórházba, hisz a sokféle szörnyen szemben már oly sok ütközetet megnyert. Pár hete még reménykedő család vette körül. Nyáron még Amerikában járt. Egy éve még ő volt Tolnáan az év pedagógusa. És hogy mi minden még?

A helyi zeneiskola igazgatója, a Fusz János Zeneművészeti Alapítvány elnöke, több évig a Tolnai Művelődési Ház és Könyvtár megbízott vezetője, több neves kórus tagja, Szekszárd zenei életének rendszeres szereplője, kiváló zongorista, nagyszerű énekes, elismert zenepedagógus, sikeres nevelő. És gyermek, és anya és feleség...

Hatalmas csend marad utána.

Somfay Zsuzsanna 1953-ban született Tolnáan. Alapfokú iskoláit is itt végezte. (Mit végezte: zongorázta végig.) Már óvodás korában zenés szeretett volna lenni, de nem kellett azzá lennie. Annak születte. Négy évesen - egy vallomásában meséli - sírt a gyönyörűségtől, ahogy az első televízióadások egyikében (1957) végig nézhette-hallgathatta Puccini Pillangókisasszonyát. Ő mondja erről: „akkor engem egy életre elgázolt a zene. Eltöltött, magáévá tett, rabul ejtett. Így kezdődött”

Az élet azonban nem csupa szárnyalás. Sőt. Jó, ha csak néha az. A nehéz diákeveket sok szürke és munkás hétköznap követte. Tanulmányainak sora a helyi zeneiskolában kezdődött, amit a Pécsi Erkel Ferenc Zeneművészeti Szakiskola követett, az Egri Tanárképző Főiskola ének-zene-népművelés szaka folytatott, és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola magánénekesi diplomája koronázott meg. 1975-től dolgozott a helyi zeneiskolában, aminek 1984-től a vezetője is. Tehetséges tanulóinak hosszú sora - ha csak felsorolásukkal próbálkoznánk - messze meghaladná kereteinek. A nevéhez fűződik a tolnai fiókiintézmény Szekszárdtól való elválása, az ahhoz szükséges feltételrendszer megteremtése, az intézmény többszöri (kényszerű) áttelepítés utáni, mostani, végleges és patinás helyre költöztetése. Életműve volt ez. Munkája gyümölcseit lassan már csak élvezni kellett volna. De a Nagy Partitúrába senki sem láthatott bele. Ő sem.

Az Örök Karmester leintésére most még fojtogató az utána való csend, de nem vagyunk kevesen, akik hisszük, hogy a hangok világán túl is van harmónia. Hogy létezik egy végtelen fokozatú skála, amin egyszer majd dallá sűrűsödik a Kosmosz, ahonnan - akik jól ismertük - ki fogjuk hallani a hangját.

há

Három városvédő kapott oklevelet

A Tolnai Városvédő Egyesület három tagja kapott elismerő oklevelet az egyesülettől a civil szervezet legutóbbi gyűlésén. **Bajor Antalnak**, a városi helytörténeti gyűjteményben látható halásztanya berendezéséért mondtak köszönetet. **Koncz Ádámnak** - aki egyben lapunk munkatársa is - a tavasszal átadott, Kaszárnya utcai Mária kereszt felújítása érdekében végzett szervező munkáját ismerték el. **Rikker Józsefné** a mőzsi Szentháromság-szobor restaurálását célzó kezdeményezés elindítójaként, jelentős anyagi támogatójaként, valamint más mőzsi emlékművek létrehozásának kezdeményezőjeként kapott oklevelet.

A Tolnai Városvédő Egyesület elnöksége kellemes karácsonyt és boldog új évet kíván a város valamennyi lakójának!

Előnyben a kisgyermekes nők!

A kisgyermekes anyukák gyakran szembesülnek azzal a nehézséggel, hogy sem belépni, sem pedig visszatérni nem tudnak a munka világába. ennek oka lehet egyrészt, hogy nem rendelkeznek megfelelő képzettséggel, másrészt a családi és munkahelyi terheket nehezen tudják összeegyeztetni. A Zafir Alapítvány most kínál egy lehetőséget azoknak a nőknek, akik a gyermeknevelési ellátásból kerülnek ki, illetve munkanélküliként nevelnek gyermeket.

Sipos Andrea programvezető, aki maga is gyakorló kisgyermekes szülő, elmondta, hogy a Szekszárd-tolnai kistérségben élő nők részére különösen nehéz az elhelyezkedés. A munkaerőpiac kevés lehetőséget kínál, ezért született meg a gondolat, hogy a civil szféra foglalkoztathatóságának növelésére próbálják a hangsúlyt helyezni. a fejlesztő tréningek, illetve az OKJ-s projektmenedzser-asszisztens képzés az elhelyezkedési esélyeket növeli, illetve olyan készségek elsajátítására ad alkalmat 20 fő részére, amely a munkaerőpiacon fennálló versenyhelyzetben a hatékonyság és sikeresség záloga

lehet. Emellett folyamatos gyermekfelügyeletet biztosítanak a program teljes ideje alatt. A képzés sikeres befejezését követően pedig a résztvevők 40%-nak tud az alapítvány munkahelyet biztosítani minimum 6 hónapra, a saját szervezeténél, illetve a konzorciumi partnerénél, a Szekszárdi Térségi Fejlesztési Ügynökség Kht-nél.

A Zafir Alapítvány a projekt egyik eredményeként létrehozta a Női Civil Információs Központot - röviden NŐCIK -, amely első sorban a női szerepvállalással, érdekvédelemmel, a munka és a család összeegyeztetésével foglalkozik majd. Továbbá közösségi színteret biztosít a helyi nőknek, a civil szférában dolgozók számára pedig szellemi műhelyül szolgál.

Sipos Andrea szerint a programban résztvevő nők részére elhelyezkedési lehetőséget biztosító civil szervezetek hatékonysága és szervezeti működése javulni fog a képzett munkaerő beáramlása által.

Jelentkezni lehet:

a Zafir Alapítvány irodájában.

Telefon: 74/540-739

7130 Tolna, Bercsényi u. 31.

Köszönet

A RÁDY JÓZSEF LOVAS SPORTEGYESÜLET ÉS TOLNA MEGYEI HUSZÁRBANDÉRIUM köszönetét fejezi ki az adójuk 1%-át felajánlóknak. A befolyt összeg 2005. évben 86 995 forint, amely összeget működési költségeire használta fel az egyesület.

NÉMET NYELVŰ MISE

2006. december 24-én, vasárnap 10.30 órakor ismét lesz német nyelvű mise a tolnai római katolikus templomban. Misézik **dr. Keresztes Pál** paksi plébános. A misén a Tolnai Német Nemzetiségi Baráti Kör Kórusa énekel.

Kisállat- és természetvédelmi kiállítás

A Tolnai Galamb- és Kisállattenyésztők Egyesülete 2007. január 19-20-21-én kisállat- és természetvédelmi kiállítást rendez Mőzson, a művelődési házban. Vasárnap kisállatbörze is lesz.

Az óvodák és iskolák január 19-én, pénteken csoportosan térítés nélkül meglephetik a rendezvényt, melyen várhatóan a 25-fajta galambon kívül egzotikus díszmadarakat, díszbaromfit, egyéb kisállatokat láthatnak az érdeklődők.

Szeretettel várjuk a tisztelt pedagógusok és gyermekek, valamint a lakosság megtisztelő látogatását, naponta 8-16 óráig.

Mindennapi értékeink

Értékvesztés útjára léptünk. Vagy értéktévesztés? Valahogy mostanában a régi humanista értékek, mintha nem igazán lennének fontosak. Ez világosan megmutatkozott számomra a Margitszigeten látott „Mária evangéliuma” című rockopera után.

Nem kívánok kritikát írni a színdarabról, hisz nem vagyok kritikus. Sem vájt fülű rajongó. De nekem - a nyilvánvaló hibáival együtt - tetszett a mű. Nem mondom, amikor kijöttünk az előadásról a kisszámú tolnai csapattal, csak hümmögtünk, néztünk egymásra, vajon hogy is értékeljük a látottakat. Egy bibliai téma a mai valóságba ágyazva - meghökkentő volt, főleg úgy, hogy az eredeti Madách Színház Máriaát annak idején többször is láttam. De ennek az egész darabnak - ez volt a lényege. Hogy az elnyomás, a félelem, a kínzatás, az alázat, az elfogadás, és a szabadság mindenhol előfordulhat, minden korban és helyen. Épp ezért lett a díszlet fogolytábor-szerűen kialakítva, ezért volt, hogy tömeg férfitagjainak ruhája arab terroristára hajazott (á lá Bin Laden), és a narrátor János apostol ruhája megtévesztésig hasonlított a Guantanamo-i börtön rabjainak öltözkéire. Maga a mű története: Jézus élete és halála - Mária szemszögéből. Mármost hogy az édesanya Mária. (A Da Vinci-kód óta ez sem egyértelmű.) János apostol meséli el Mária történetét Jézusával együtt. A bibliai utalások, jelenetek egész sorát vonultatták fel hihetetlen finomsággal és érzékenységgel. És ez, mint

számomra kiderült elég nagy hiba volt. Illetve nem is hiba, hanem...

Hogy jobban megvilágítsam: az előadás után jó pár emberkével beszéltem, akik látták a darabot, még több véleményt olvastam a különböző internetes fórumokon. Érthetetlennek találtam a felvetett problémák többségét, míg a következő megszólalás után „megvilágosodtam”. A kishölgy, miközben kedvence iránti rajongásának adott hangot, megjegyezte, hogy csak azt nem érti, miért kellett ennyit rohangálnia Jézusnak egy csomó ember között. A válasz tömör volt: „Te marha, azok az apostolok, és a lábukat mosta”. Azt már a válaszadó sem tudta, hogy miért kellett az apostolok lábát mosnia Jézusnak, de legalább eddig eljutott.

Biztos vagyok benne, hogy a rajongó kishölgy centire tudja, mi történt Győzike háza táján a múlt héten, ki kivel verekedett össze, vagy melyik médiacsillag épp hol is tart a szerelmi ügyeiben. Csak épp a Bibliát nem ismeri. Ami nem is baj, mondhatnánk, mert az már elég régen történt, nem is biztos, hogy megtörtént, és egyébként is elavult. Igaz, ha figyelmesen olvasgat valaki, a Könyvben érdekesebb történeteket talál, mint amit Agatha Christie, Stephen King és Spielberg kitalált. Egyszerre. Itt és most elnézést kérnék a vallásos emberektől. Nem vagyok hívő. Ezért nem is tudok úgy beszélni a Bibliáról, amint arról egy hívő katolikus tudna. Viszont ez a könyv egyetemes civilizációnk szerves része, e nélkül érthe-

tetlen és értelmezhetetlen az egész európai történelmünk, irodalmunk, képzőművészetünk és építészetünk. A mai napig is rengeteg művészi alkotást át- meg átszó a bibliai utalások sora. Szerencsétlen fiatalok, milyen elveszettek érezhetik magukat ebben a világban! Már ha egyáltalán megérinti őket. De megérinti, mint a fenti példából is láthatjuk, hisz például a rockoperák (direkt nem írtam, hogy musical, mert nem az) világában is jelen van ez a mű. Persze nem csak ebben, de itt a legnyilvánvalóbb. Ez a hiba: hiába írnak kitűnő szerzők kitűnő műveket, akár a könnyű műfajban is, ha azok számára, akiknek készült, értelmezhetetlenek, így nekik zagyvaságnak tűnik az egész. Nem azért, mert buták, vagy hülyék, csak éppen számukra a kultúrának ez az oldala nem létezik. Vagy nem érdeklik. Vagy ciki. Nem minden fiatal persze, de úgy látom, hogy igen nagy baj van e téren. Még csak nem is az oktatásügyet bírálom, hisz a pedagógusoknak van elég tanítanivalójuk. Talán inkább a családok dolga lenne. Ha ez érték lenne a szülőknél. Nem kell ehhez hívő katolikusnak lenni, de teljesen egyértelmű számomra, hogy gyermekem tudja például, hogy karácsony nem azért van, mert a Mikulás akkor hozza az ajándékot. (Itt eszembe jut egy riport, mely a hazánkban élő külföldiekkel készült, hogy ők hogyan látnak minket és szokásainkat, mi tetszik nekik, és mit találnak furcsának. Egy USA-ból idetévedt fiatalember nyilatkozta, hogy minden nagyon tetszik neki, még a halászlé is, de igen gyermek és érthetetlen dolognak tartja azt a játszadozást karácsonykor a bébivel. Nem szeretném megérni, hogy ide jussunk.)

Semmibe nem kerül a Barbi hercegnő, vagy a Pökember mellé elolvasni például épp a Jézus születését is. Hiszen ezek a történetek önmagukban is csodálatosak, mesések és felkavaróak, függetlenül minden hitbéli meggyőződéstől.

Néha iszonyúan irigykedem a régi köznépre. Írni, olvasni nem tudtak, nem is az volt a dolguk. Viszont a templomokban ezeknek az embereknek domborműveken, kőfaragásokon, festményeken megjelenítették a Biblia egyes jeleneteit. És ők pontosan tudták, miről szónak a képek! Nem olvasták el a feliratokat, azok nem is voltak. De volt egy egyetemes tudás, amit mindenki birtokolt, függetlenül a társadalomban elfoglalt helyétől. Ámbár az is igaz, hogy akkor nem kellett integrálszámítással vagy pénzügyi ismeretekkel szenvedni.

Lehet, hogy ez a fejlődés útja: Biblia helyét iPod-ot tart a kezében az ifjú. Ami nem baj, csak azért némiképp ismerni kellene az előzőt is. Nehogy túl nagy hülyeséget kérdezzen.

Link Judit

TESTÜLETI ÜLÉS**Távozott a vízmű igazgatója**

Közmeghallgatással egybekötött ülést tartott a képviselő-testület november 30-án.

Elfogadták a III. negyedéves költségvetési beszámolót. Ebben többek között az áll: szeptember 30-ig 172 millió forint hitelt vett igénybe a város a működés finanszírozására. Képviselői kérdésre dr. Sümegi Zoltán polgármester elmondta: a képviselő-testület jövőre valószínűleg kénytelen lesz komoly költségvetési megtakarításokat, megszorításokat eszközölni.

Módosították a költségvetési rendeletet is. A módosítás az Általános Nevelési Központ (ÁNK) 11 millió forintos, részben az ÁFA-emelkedés miatti előirányzat emelkedését, a családsegítő központ dologi kiadásának növekedését, a német és a cigány kisebbségi önkormányzat személyi juttatásokkal kapcsolatos előirányzatának változását, illetve a polgármesteri hivatal belső gazdálkodásával kapcsolatos módosulást követi.

Pályázatot írt ki az önkormányzat a Tolnai Hírlap kiadásáról. A főszerkesztő, Hazafi József egészségi állapotára hivatkozva ez év december 31-ével felmondta szerződését.

Az új pályázat a Tolnai Hírlap teljes körű elkészítésére vonatkozik, a főszerkesztői munkától a nyomtatáson át a szállításig. A nyertes pályázót egy évre fogják kinevezni. A pályázatokat december 15-ig lehetett leadni. Lapzártakor úgy tudtuk, hogy az új főszerkesztőről még karácsony előtt megszületik a döntés.

Támogatta a testület dr. Varga Péter alezredes szekszárdi rendőr-kapitánnyá történő kinevezését. A leendő új kapitány jelezte, hogy a lehetőségekhez képest megpróbál javítani a tolnai rendőrség körülményein, és le szeretne ülni az érintett polgármesterekkel tárgyalni, amit dr. Sümegi Zoltán örömmel fogadott.

Bérbe adja a Lehel utca 35. szám alatti lakást a város dr. Sala-

mon Timeának, az I. számú háziorvosi körzet új orvosának.

Költségvetési kalkulációt kell készíttetni a mözsi katolikus templom megvilágításához, és a megvilágítás műszaki feltételeit is ki kell dolgoztatni – határoztak a képviselők. A mözsi templom megvilágításáról szóló önálló képviselői indítványt Szabó Imre, Mőzs alpolgármestere nyújtotta be. Ebben többek között az áll, hogy a templom megvilágítása egyben közvilágítási célokat is szolgálna. Az indítványban az anyagi és egyéb feltételek biztosításához kéri a testület támogatását, a tolnai templom mintájára.

A javaslatról hosszú vita folyt. Ennek az volt az oka, hogy néhány képviselő attól tartott: ha a fenti határozati javaslatot elfogadják, azzal a pénzügyi gondokkal küzdő város lényegében magára vállalja a felmerülő teljes költséget. Am a többség úgy látta, hogy erről nincs szó, az elképzelés viszont elvben támogatásra érdemes.

Meghosszabbította a folyószámla hitelkeretét a város.

Módosították a családsegítő központ közös fenntartására kötött társulási szerződést. A változtatás nyomán a megállapodásba belekerült a munkanélküliek beilleszkedési programjával kapcsolatos feladatok ellátása is. A változtatás révén a családsegítő központ részt tud venni egy olyan pályázaton, amely az önkormányzatok együttműködésével megvalósuló szolgálatát meg szervezését támogatja.

Fácánkerttel történő iskola-fenntartó társulás létrehozásáról is döntött a testület. A facánkerti önkormányzat a társulás révén oldaná meg a helyi felső tagozatos diákjai oktatását. A facánkerti felsősök – jelenleg 21-en – egyébként már évek óta a tolnai Általános Nevelési Központban tanulnak. A bejáró diákok utáni normatíva évi 15 ezer forint. Ha viszont létrejönne az intézmény-fenntartó társulás, akkor évi 45 ezer forintos normatívát lehetne igényelni a facánkerti diákok

után. Mivel az állami normatívák csak a költségek mintegy 65 százalékát fedezik, Tolna azt szeretné, ha a szomszéd önkormányzat is hozzájárulna a bejáró tanulók utáni bizonyos plusz költségekhez. Ilyen például az étkezési rezsiköltség, amit a város minden diák, így az ide járó facánkertiek után is fizet. A facánkerti képviselő-testület még nem tűzte napirendjére ezt a kérdést.

Hosszú vita után a polgármester visszavonta a mözsi civil ház fenntartási költségeinek viseléséről szóló előterjesztést. A témát a decemberi testületi ülésen terveztek újratárgyalni.

Jóváhagyták a Tolnai Kommunális Kft. felügyelő bizottságának ügyrendjét.

Az önkormányzati intézmények fűtése korszerűsítésének érdekében pályázik a város. Első lépésben az uniós pályázati támogatás benyújtásához nélkülözhetetlen megvalósíthatósági tanulmány elkészítéséhez szükséges forrás előteremtésére pályáznak. Erre az első pályázatra nyolcszáz ezer forintos önerőt biztosít az önkormányzat, ám mivel a pályázat utófinanszírozott, az önkormányzatnak meg kell előlegeznie a teljes, több, mint négy milliós pályázati projektet. A konkrét fűtése korszerűsítési pályázat várhatóan jövőre jelenik meg.

Nem használta fel az idejűt rekonstrukciókra elnyert pályázati támogatás egészét a város. Ezért a jogszabályok szerint lemondott a fennmaradó részről.

Ismét megpróbálta értékesíteni a Perczel Mór utcai egykori kijelölt iskola épületét az önkormányzat. Az értékebecslés alapján az ingatlan 11,5 millió forintot ér, ezt az összeget jelölte meg a testület kikiáltási árként. Ezúttal lehetőséget biztosítottak részletfizetésre is.

Nem támogatta a testület többsége dr. Szilák Mihály korábbi polgármester kérelmét, ami háromhavi illetményét kitevő juttatásra irányult. A törvény szerint az újra meg nem választott polgármestert illetményének háromhavi összegének megfelelő végkielégítés illeti meg automatikusan. Ezen felül további háromhavi illetményt kaphat, ha a testület ehhez hozzájárul. A képviselők ez utóbbi kérést utasították el.

A polgármester két ülés közötti eseményekről szóló beszámolója kapcsán Takács János felvetésére dr. Sümegi Zoltán javasolta, hogy a jogi bizottság vizsgálja meg, törvénytört-e a polgármester azon lépése, hogy felmondta a tolnai szennyvízberuházással kapcsolatos perben a város eddigi jogi képviselőjének megbízását, és helyette egy másik ügyvédet bízott meg.

Takács János ezen felül a polgármester az egyházzal és a Zafir Alapítvánnyal folytatott tárgyalásairól, a vízmű körüli történekekről érdeklődött. Megkérdezte azt is, igaz-e az a pletyka, hogy a Kommunális Kft. telephelyét eladták, és jövőre egy pécsi cég fogja végezni a szemétszállítást a városban. Ez utóbbi felvetést a polgármester minden alapot nélkülöző, „légből kapott baromságnak” mondta. Arra kérte a képviselőket, hogy általuk kitalált, óvodás színvonalú, a testületi ülés rangjához méltatlan kérdéseket ne tegyenek fel neki.

Takács János mindezt visszautasítva azt mondta: ő ezzel a felvetéssel elejét kívánta venni egy valóban terjedő pletykának azért, hogy a nyilvánosság előtt szóba hozta, így alkalom nyílt arra, hogy azt megcáfolják.

A többi kérdést illetően a polgármester elmondta: az egyház tolnai, illetve pécsi képviselőivel a temető működtetéséről, iskola elhelyezési kérdésekről és az idősök otthona fenntartásáról tárgyalt. A Zafir Alapítvánnyal is az együttműködés lehetőségeiről ejtett szót. A vízmű taggyűléssel kapcsolatos kérdésre azt válaszolta, hogy ott az ügyvezető személyét érintő, egyelőre nem publikus témákat is tárgyaltak. *(Azóta megszületett a döntés is: Takácsné Bertalan Anikó közös megegyezéssel távozott a tolnai vízmű kft. éléről. Január 31-ig Bucher Ferenc, eddigi főmérnök cégvezetőként irányítja a társaságot, addig megszületik a döntés az új ügyvezető személyéről. - a szerk.)*

Örökzöld témák a közmeghallgatáson

A tavalyinál több, mintegy negyven résztvevője volt lakossági részről a november 30-i közmeghallgatásnak. A városi fórumra ezúttal a Wosinsky iskola emeleti folyosóján került sor. Az eseményen örökzöld témák is szerepeltek, többek között utak, járdák, gyalogátkelőhelyek.

Szauter József szerint nagyon sok a városban a gyorsajtó. Úgy vélte gyalogátkelő helyet kellene létesíteni az Alkotmány utcai gyógyszerháznál, a vasboltnál a vásártéren, és az új postánál. Jelezte, hogy a Deák Ferenc utcában a vásártéri ABC oldalán a bolttól a Kápolnáig nagyon rossz állapotú a járda.

Csöglei István is a gyalogátkelő helyek kérdését vetette fel. A gyorsajtást szintén kifogásolta. Kérte a városvezetést, hogy a városban áthaladó forgalom csökkentése érdekében szorgalmazza a dombori kikötőhöz vezető elkerülő út megépítését.

Dr. Sümegi Zoltán ígéretet tett a gyalogátkelőhelyek megépítésére. Azt javasolta, hogy ha a teherforgalom miatt károk keletkeznek a házakban, akkor pereljék be a kikötőbe fuvaroztató cégeket. Megígérte, hogy a gyorsajtás mérséklésére gyakoribb rendőri ellenőrzést fog kérni az új székszárdi rendőrkapitánytól.

Merkl Antal kifogásolta: úgy jelezték ki a Kápolna környéki gyalogátkelőt, hogy nem kérték ki az ő hozzájárulását. Holott a tervezett zebra az üzlete bejárata előtt van. Javasolta, hogy a gyalogátkelő a gyógyszerháznál legyen, ehhez anyagi támogatást is felajánlott.

Merkl Antal azt is kifogásolta: a közterületen való parkolást egyesek megakadályozzák azzal, hogy cölöpöket vernek le a házuk előtt.

Szerinte Tolna egy leépülő város. Megjegyezte, hogy az ipartelepítési út mentén nincs közvilágítás. Nincs zöldövezet az idősek otthona körül, az épülettel szemben egy romos épület csúfítja el a környezetet. Kifogásolta, hogy miközben több helyen még nincs járda, sorban török fel a viszonylag jó állapotú járdákat, hogy azokat kijavítsák.

Mireider László, a polgármesteri hivatal építési osztályának vezetője vázolta az új zebrák létesítése érdekében tett eddigi erőfeszítéseket. Mint mondta, a kápolnai és a Plus áruháznál tervezett zebrákra nemrég kapták meg az építési engedélyt, így ezeknek a megépítésére tavasszal kerülhet sor. A műzsi malomnál tervezett gyalogátkelőnek még nincs meg az építési engedélye.

Elmondta, hogy a laktanyánál elkészített út uniós pályázattal épült, amely nem tette lehetővé a közvilágítás elkészítését.

Az idősek otthona körüli parkosítás tavasszal lesz látható, amikor kihajt a fű. A fákat már elültették.

Az önkormányzatnak még három ingatlana van a laktanya területén, amelyeket még nem újírtott fel. Ezek környékének a megtisztítása is elkezdődött.

Szauter József jelezte, hogy az Alkotmány utcai orvosi rendelőnél nagy gödrök vannak, amit orvosolni kellene.

Krausz Ferencné azt mondta, hogy a Tavaszi utcában az út mel-

lé zúzott kő padkára lenne szükség, a homokos-földes padka helyett. Azt is megkérdezte, hogy Tolnán miért nincs lehetőség a Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíjra pályázni.

A polgármester azt mondta, megígéri, hogy lesz zúzott köves padka, de ezt csak apránként fogják elvégezni, mert nagyon drága árajánlatokat kaptak erre a munkára. Közölte, hogy a Bursa Hungaricából korábban az önkormányzat kilépett, és közalapítványt hozott létre a diákok támogatására. Meg fogják nézni, van-e lehetőség újra csatlakozni a programhoz - mondta.

Tóth Gizella a Madách utca víz-elvezetési problémáit vetette fel. Megkérdezte, hogy mikor kezd üzemelni az idősek otthona. Afelelől is érdeklődött, hogy a volt lovarda épületéből készülő közösségi házat kik vehetik majd igénybe.

A polgármester azt mondta, hogy a Madách utcai útépítéssel kapcsolatban a város megpróbálja érvényesíteni garanciális igényeit.

Az idősek otthonával kapcsolatban tájékoztatott: arra törekednek, hogy minél kevesebbe kerüljön az önkormányzatnak az intézmény fenntartása, és a térítési díjak se legyenek túl magasak. A Katolikus Egyházzal is tárgyal, hogy vállalnák-e az idősek otthona működtetését. Amennyiben az egyház látná el a feladatot, akkor is bárki lehet ellátott, vallási meggyőződéstől függetlenül.

A tavaszra elkészülő közösségi ház valószínűleg megkapja a művelődési ház funkcióját.

Lovas Ferenc, városi főépítész elmondta, hogy a közösségi házban lesz lehetőség színházi előadások tartására is. A civil szervezeteknek szánt helyiségek a tetőtérben vannak „elbújtatva”. Jelezte, hogy az idősek otthona körüli parkosításból a földmunkák még hátravannak, de a fákat már elültették.

Kamarás György felvetette, hogy a Duna-parton létesített cölöpsort kimosta a víz. Megkérdezte, lehet-e számítani arra, hogy a Duna kotrása tovább folytatódik.

A polgármester közölte, hogy van egy norvég pályázati forrás, amelyből például a holtág kotrását lehetne megvalósítani. Elképzelhető viszont egy ennél nagyobb ívű fejlesztés is.

Illés Dezsőné megkérdezte, van-e lehetőség a városban műanyag flakonokat gyűjteni. Javasolta: a laktanyában a nem önkormányzati tulajdonú épületek tulajdonosait is szólítsák fel arra, hogy tegyék rendbe az ingatlanukat.

Hága Lászlóné, az ÁNK igazgatója elmondta, hogy a Wosinsky és a Széchenyi iskolában is gyűjtik és zsugorítják a műanyag palackokat. Kérte, hogy a palackok leadása előtt vegyék le róluk a kupakot és a címkét.

Szefcsik Sándor tapasztalatai szerint Tolna és Mőzs területén is megindultak a fakivágások. Szerinte inkább ültetni kellene, nem kivágni. Problémának mondta az utcán tárolt gépjárműveket, traktorokat. Felvetette azt is, hogy sokan lekerítenek közterületeket, ezt a gyakorlatot szerinte meg kellene szüntetni. Felhívta a figyelmet arra, hogy a kerékpárúton a kerékpárosnak van előbbsége. Szerinte hétvégenként szinte a motorosok versenypályájává alakul a város.

A polgármester azt mondta, hogy ez utóbbi problémát felveti a székszárdi rendőrkapitánynak.

Főglein Antal javasolta, hogy a Tolnai Hírlapnak legyen kulturális melléklete. A polgármester azt válaszolta, hogy a Tolnai Hírlappal kapcsolatos kérdést továbbítja majd az új főszerkesztőnek.

Sziráki János azt mondta, hogy megfigyelése szerint a választásokkor felgyorsultak a járda- és útépitések. Szerinte az útépités minőségére kellene hangsúlyt fektetni, nem a gyorsaságára.

A polgármester jelezte, hogy egyetért a minőség fontosságával. Mint fogalmazott, igyekeznek úgy tenni, hogy a polgárok úgy érezhessék: minden évben választások vannak, amikor felgyorsulnak a beruházások.

Szauter József jelezte, hogy a Kápolna lakótelepen több aknátető betöredezett, az esővíz nem folyik el. Megkérdezte, lesz-e kerékpárút a Dombori úton, és hogy az ártézi kutat kifúrják-e újra?

A polgármester azt mondta, hogy az ártézi kútra vonatkozóan több ajánlat is van már.

Illés Dezsőné felhívta a figyelmet arra, hogy a tengelici polgármester az ottani vállalkozókat kérte fel, újítsák fel a polgármesteri hivatalt. Szerinte ezt Tolnán is meg lehetne próbálni.

A polgármester jónak tartotta az ötletet.

Nemzetközi sporttalálkozó

A PLANET Alapítvány szervezésében öt ország fiataljaiból álló küldöttség egy hetes sportkonzultáción vett részt Domboriban a közelmúltban. Felkérésükre a Tolnai Városi Sportcsarnok egy szombat délelőtt három sportágban rendezett mérkőzést számukra, tolnai fiatalokból szervezett csapatokkal.

A rendkívül sportszerű és színvonalas mérkőzéseken fociban és röplabdában a tolnai, kosárlabdában a vendég fiatalok bizonyultak ügyesebbnek.

Igazi sportbaráti befejezőként minden résztvevő igyekezett - főként angolul - megköszönni a közös sportolást és az egymásnak átadott ajándékokat.

Dédi ágya

Imádott olvasni a kicsi lány. Voltak dolgok, mint például az óvodába menés, amiket csak hirtelen felindulásból, kampányszerűen imádott. De az olvasás, az más volt, azt tényleg szerette.

Általában fejjel lefelé tartott könyvből szeretett olvasni, és hátulról előrefelé lapozott könyvből, valamint még képeskönyvből. Azt is, a képeskönyvet is simán fel tudta olvasni, folyamatosan, soha el nem akadva a szövegben. Ha szigorúan, de legalábbis tudományos alapon vesszük, akkor persze nagyon csekély, mi több, szinte semmi értelme nem volt annak, amit olvasott, de hát ugyan ki akarja szigorúan-tudományosan megítélni egy ilyen csöppség olvasását?

A kicsi lány meleg időben szívesen ücsörgött a csibeudvarhoz vezető betonlépcsőn, ahol a Nagymamiék tyúkjainak olvasott fel. Ilyenkor többnyire meséket, továbbá más izgalmas, de a való életből vett történeteket ismerhetett meg a baromfiudvar népe. Amennyire meg lehetett ítélni, a tyúkok érdeklődéssel hallgatták a kislányt, olykor elégedetten kortyogtak, ha (szigorúan véve) egyáltalán létezik ilyen hangutánzó szó a tyúkok meglepedettségének kifejezésére.

- Na, és tetszik nekik a mese? Megtapsoltak már? - próbálta ugratni egyszer a nagyobbik bátyja, de a kicsi lány gyorsan helyre tette a nagyfiút: - Jaj, Istenem - méltatlankodott. - Hát nem tudod, hogy a tyúkoknak nincsen kezük, hanem szárnyuk van?! Hát hogyan tudnának tapsolni a szárnyukkal?! - fogta a fejét a lányka, szemét az égre emelve, hogy neki milyen egy buta nagytéstvért adott a sors. És folytatta a mesélést.

A kislány Dédinek is szívesen olvasott. Dédi akkor már Nagymamiéknál lakott, egyre ritkábban kelt fel az ágyból, és azt lehetett gondolni, hogy nagyon kevés öröme maradt az életben. De a kicsi lány biztosan az egyik volt neki. Amikor odaült az ágya szélére, Dédi mindig összeszedte magát, mosolygott, és elragadtatással adózott a meséknek, továbbá más, izgalmas történeteknek.

Dédinek akkor már nagyon remegős volt a keze, így fel sem merült, hogy esetleg kötőtűt fogjon közéjük. Pedig régebben szívesen kötögetett a dédunokáinak. Ő csinálta, puha fonalból és vattából azt a három kötött macskát és egy egeret is, ami a kislány legkedvesebb játékaik közé tartozott. (Az igazat megvallva, eredetileg volt még egy macska, egy repülő macska is, akit a kicsi lány hihetetlen kunsztokra megtanított; forgott, ugrott, pörgött, szaltózott az a macska a levegőben, de egyszer, egy nyári vonatozás alkalmával tragikus bal esetet szenvedett: lélegzetelállító mutatvány közben véletlenül kirepült a robogó vonat nyitott ablakán.)

Szóval maradt a három cica, Pircsi, Kormi, Cirmi és a kiseger. Újabb barátok azonban már nem kerülhettek ki Dédi kezei közül. Mert azok a kezek egy idő után már simogatni sem voltak képesek. Csak egyre erőtelenebbül fogták azokat a fiatalabb kezeket, amelyek szerették, és simogatták őt, amíg csak érezni tudta...

A nagyfiúk keservesen sirtak. A kicsi lánynak viszont hiába mondták a felnőttek, mi történt, még nem értette, nem fogta fel, hová tűnt Dédi, az ő legjobb barátnője.

A kicsi lány csak hónapokkal később jelentette ki, hogy utál meghalni, ami akkor fog történni, amikor olyan öreg lesz, mint a Dédi.

A napok persze azóta is alapvetően vidáman telnek, leszámítva azokat az időszakokat, amikor a kislány éppen nem imád, hanem utál óvodába menni. Pircsi, Kormi, Cirmi és a kiseger is gondoskodó szeretetben cseperedik, bár az utóbbi hetekben sokat betegeskedtek. Állítólag bárányhimlővel és tüdőgyulladással küszködtek, injekciót is muszáj volt adni nekik. De Dédi megnyugodhat odafönt: hamarosan meg fognak gyógyulni az állatkák. A kicsi lány mondta.

Szóval nagyjából minden rendben halad a maga megszokott útján. Csak az, csak az az egy dolog változott, hogy a kislány mostanában már nemigen olvas meséket, sem más izgalmas, de a való életből vett történeteket. Persze, mindenki tudja: hideg van már ücsörögni a tyúkökhöz vezető betonlépcsőn.

És, a Dédi ágya is üres.

Steinbach Zsol

Karácsonyi emlékek

Visszavonhatatlanul közeleg a karácsony. A boltokban, bevásárlóközpontokban megkezdődött a vásárlási láz. Az utcákon megjelentek az ünnepi dekorációk, fényárban úsznak a terek, szikráznak a csillogó díszek és égősorok.

Az adventi koszorúkészítéséhez keresgéltem a meglévő kellekek között, amikor kezembe került egy kicsi, kopott, már egyáltalán nem csillogó üveg-gömb. Még őrzi édesanyám keze nyomát, tanúja volt gyermekkorom karácsonyainak. Valahogy túlélte a viszontagságokat, s bár már régen nem díszítette az ünnepi fákat, mégis rengeteg mondanivalója lehet.

Most, hogy a kezemben tartom, felbukkannak bennem a gyermekkori karácsonyok emlékei.

Mennyire más volt minden, mint most! Sokkal nyugodtabb, meghittebb, békésebb. Jobban magában hordozta az ünnep lényegét, a szeretetet, a család összetartozását.

Emlékszem, már egész decemberben a karácsony bővületében éltünk. A lakást átjárta a mézes sütemények és a birsalmasajt semmihez sem hasonlítható illata. Mindenki készült, alkotott, rejtegetett - így készültek az ajándékok. A háborút kö-

vető évek karácsonyai szegények voltak, de tele ötlelettel, szívvel és szeretettel. Két testvérem jóval idősebb volt nálam, tőlük csodálatos ajándékokat kaptam. Bátyám egyszer egy összerakható térkép-el lepelt meg. Rengeteg munkával egy vékony deszkalapra ragasztott, majd apróra darabolt egy Magyarország-térképet. Bár kirakni soha nem sikerült, nagyon szerettem, néhány darabját még most is őrzöm. (Akkor még nem tudtuk, hogy ez puzzle néven közkedvelt játék lesz.)

Nővérem új ruhákat készített a babáimnak, papírbabákat rajzolt. Ezek akkoriban igen becses ajándékoknak számítottak.

Édesapám is nagyon szerette a karácsonyi készülődést. Az ő feladata volt a szalancukrok felkötözése, a fa díszítése. Ezt a tevékenységet élete végéig megtartotta magának.

Öt-hat éves lehettem, amikor egy karácsony délután belestem a „tiltott szoba” kulcslyukán és bizony nagyon meglepődtem, mert a Jézuska édesapám kockás házikabájában díszítette a fát. Emlékszem, kicsit csalódtam benne, amiért felvette már ruháját, de aztán később az ajándékok láttán megbocsátottam neki.

Csodálatos hangulatuk volt a karácsonyesteknek

is. A vacsora nagyon egyszerű, de sokféle ételből állt. Mákos guba, kalács, méz, dió mindig került az asztalra. Az almát édesanyám annyi gerezdre vágta, ahányan körülültük az asztalt, mindenki evett belőle, hogy az egész évben összetartsa a családot. A vacsora után jöttek a játékok, beszélgetések, majd együtt elmentünk az éjfél misére.

Sokszor felrémlik előttem a behavazott falu képe, ahol az emberek nagy hóban utat taposva libasorban igyekeznek a templom felé.

Szinte most is orromban érzem a templomi fenyő és tőmjén illatát, ami még a naftalinnal is keveredett, hiszen mindenki elővette az ünnepre a szekrény mélyéről a feltéve őrzött kabátját és kendőt, hogy méltón köszönthesse a kis Jézust. Hallom a gyönyörű karácsonyi dalokat, amit én is együtt énekeltem a családommal és az ünneplő emberekkel.

Nézem a megfakult kis diszt, és elhatározom, hogy ebben az évben felkerül ismét a karácsonyfa legszebb ágára, velem megpróbálom visszacsémpezni a régi karácsonyok meghitt hangulatát ebbe a mostani elanyagiasodott, rohanó világba.

P. Molnár Erzsi

Karácsony a Német Klubban

Minden évben nagy szeretettel és örömmel készülünk az év utolsó klubösszejövetelére, mely a karácsony a békesség és újjászületés jegyében zajlik.

Az asztalokon fenyőág, gyertya, adventi koszorú jelzi az összejövetel jellegét. Kis fenyőfánk most is a középpontban pompázott.

Ebben az évben a Wosinsky Iskola tanulója Bucher Erika tanítónő vezetésével igazi karácsonyi hangulatot varázsoltak élénk. Karácsonyi versek és dalok mellett

az ünnepi készülődést is meglevenítették. Előttünk készült az ünnepre jellemző mézes sütemény. Az idő rövidsége a sütésre nem lett volna elég, de a már előre kisült mézes finomságokkal meg is kénálták klubtagjainkat. Nagyon köszönjük a szép előadást. Ezt követően kórusunk tagjai karácsonyi dalokkal köszöntötték a jelenlévőket.

A továbbiakban a klubvezető beszámolt arról, hogy énekarunk november 25-én Szigetcsépen szerepelt egy kórustalálkozón. December 24-én 10.30 órakor német nyelvű mise lesz szintén az énekar közreműködésével. És már azt hiszem hagyományoknak mondható, hogy klubtagjaink együtt szilvesztereznek.

Tolna és Mözs lakosainak kívánunk szeretetteljes karácsonyt, és boldog békés új évet. Lugo

Akkoriban nem talált megoldást az életére és amikor egy barátja Amerikába készült, megtetszett neki az ötlet. Menekülési és újrakezdési lehetőséget látott, ha itt hagyja a francba félresikerült házasságát, és elegánsan kihátrál az egészből. Hamarosan rájött, hogy az újjvilág már rég nem a nagy lehetőségek hazája, nem az, aminek az emberek hiszik, minden megváltozott az utóbbi évtizedben az egész világon. Feketén a legrosszabb melók jutottak, keresete nagy része elment lakbérre, élelemre. Szinte észrevétlenül telt el két év, három, aztán öt. Közben egyszer sem kereste családját, mélyen eltemette magában a múltat, úgy gondolta örökre. Kaland bőven akadt az életében, olyan párnapos könnyű kis esetek, legtöbbször a céges bulik alkalmával. A többiek ugyanígy tettek, csak semmi komoly, mondták, mert akkor megsérülhet az ember, így aztán igyekezett nem belebonyolódni egyik kapcsolatba sem. Otthon olykor betettek magyar CD-ket, aztán ha elég pia volt bennük, akkor könnyeztek Csárlin, Máté Péteren, de nem komolyan. Így Magyarország, meg úgy, de ez már csak olyan mű hazafiság volt. Valójában ebből a perspektívából nem érdekelte őket a kormányválság és semmi az óhazából, felőrölte őket a megélhetésért folytatott mindennapos küzdelem.

Aztán tavaly karácsony táján történt, hogy hirtelen kezdte értelmetlennek érezni az életét. Csak dolgozik, aztán hazamegy tévézik vagy sörözik a lakótársaival és kész. Olyan céltalan, örömtelen az egész. Valami hiányzik, valami fontos. Szótlanná és komorrá vált, morcosan járt-kelt, ábrázata megnyúlt, mint akit tikos kór emészt. Társai észrevették, hogy valami történik benne, valahol mélyen, a legmélyén, ahol legjobban tud fájni. Egy ideje már északa is csak álmatlanul forgolódott, nemegyszer arra riadt, hogy Zsuzsa szemrehányó tekintetét látja maga előtt és a megszéppent gyerekarokat, miközben bőröndjébe pakol néhány holmit és kilép az életükből. Belülről marcangolni kezdte a lelkét egy sötét démon, majd szétfeszítette, nem hagyott nyugtot neki. Milyen férfi és apa az, aki így elhagyja a családját? Hogy tehetett ilyent? Sosem kereste őket, nem küldött pénzt, nem kérdezte, miről élnek. Álmában gyakran arra riadt, hogy vékonyka hangok szölongatják. Apa, mikor jössz már haza? A sötétben felvillant Zsuzsa vádló tekintete, szája egy szót formált némán. Sokáig kellett koncentrálnia, mire ki tudta venni, mit is mond. Az a szó így hangzott: Miért? Miért?

Hirtelen úgy érezte, megőrült, megbomlott az agya.

Beköszöntött a december a maga ködös fagyosságával és melankolikus hangulatba taszította. A közelgő ünnepeknek sem tudott örülni, az emlékei közül felfényltek az együtt töltött karácsonyok. Látta magukat a fa alatt állni, ahogy meggyújtják az első gyertyát, tekintetük láthatatlan aranyzálon függött, szinte simogatta a másik lelkét. Emlékeiben Zsuzsa kibomlott hajjal állt, karjában a csöppnyi Orsi, lábába Andris kapaszkodott, aki nem tudott betelni a feldíszített fa látványával. Ez a kép szinte beleégett az agyába, nem tudta kivetni. Látta éjjel és látta nappal.

Ugyan mire ment a nagy szabadsággal? Meg

kellett volna becsülnie családját, de elárulta őket. Nem tudott felnőni a felelősséghez. Amikor Zsuzsából kirobbant egy este és zokogva vágta fejéhez az igazságot, akkor megpróbálta elbagatellizálni. Azt gondolta, egy kis kaland nem mehet a házassága rovására, Zsuzsa majd ugyanúgy megbocsát, mint máskor. Amikor felesége nekiesett és szitkozódni kezdett, ropant mód elcsodálkozott. Sértett férfiúsága nem tudta elviselni a változást. Vissza sem néztek, soha! Így lépett ki az ajtón. Akkor most mi a jófene van? Mért gondol folyton rájuk? Tavaly karácsonykor majdnem felhívta őket, ott volt a telefon. De rettegett attól, hogy Zsuzsa szóba sem áll vele, esetleg régóta mással él, hisz még mindig vonzó nő lehet. Mit mondhatott a gyerekeknek? Biztos minden szemétnék elhordta. Semmirekellő alak, aki egy szüli napi ajándékot nem küldött a nagy Amerikából, egy karácsonyi üdvözlőlapot. Gábornak szemet szúrt a rosszkedve és rákérdezett, mi a baja. De csak a vállát vonogatta és elnézett valamerre. „Honvágy? Akkor sürgősen haza kell utaznod, hogy megnyugodj.” Ezzel az ötlettel aztán bolhát tett a fülébe, nem tudott másra gondolni, mint a hazautazásra. Elképzelte, mint fog Zsuzsa lába elé borulni és a bocsánatáért könyörögni. Karácsony előtt megvette a repülőjegyet és óriási izgalommal szállt fel a Budapestre induló gépre. Az úton elaludt, majd a kora

A tékozló fiú

délelőtti órákban megérkezett a Feri hegyi repülőtérré. Nem értesített senkit, idős szülei jó ideje az „Ezüst alkony” (micsoda lilagözös nevek!)nevű otthon gondozását élvezték. Mari nénihez – anyjának egyetlen élő testvére – vitette magát taxival, aki kint lakott Csepelen egy negyedik emeleti panelban. Mari néni könnyezett a meghatottságtól és megilletődve vette át a bon-bont. Zsuzsáról és a gyerekekről annyit tudott, hogy még Érden laknak a szülőkkel, de hogy Zsuzsa együttél-e valakivel, azt nem tudta. Azt ajánlotta Zolinak, hogy látogassa meg. Meglepem őket – győzködte magát. Csak ezt szeretne volna hónapok óta, elmenni hozzájuk, megölelni, megcsókolni a családját, semmi más nem érdekelt, csak ezért jött haza Amerikából.

Másnap délután ajándékokkal megrakott szatyrokkal kivetette magát Érdre. Már a taxiban kiszáradt a szája az izgalomtól és hevesen kalapált a szíve. Vajon hogyan fogadják, nem dobja-e ki Zsuzsa dühében? Csak egy ölelést engedélyezzen, egy csókot a gyermekei arcára, aztán újra eltakarodik az életükből örökre, hiszen nem érdemel bocsánatot.

Megállt a háznál és szorongva nézett befelé. Már alkonyodott, szürke ködbe burkolóztak az ismerős fenyők, mint vastagkabátos öregemberek. A kapunál ácsorgott egy ideig és sóvár pilantásokat vetett az ablakok felé. Ösztönösen kotorászni kezdett a postaládában, míg rábukkant a kapukulcsra, amit ezer éve ott tartottak. Csendben nyitotta ki a kaput, végigóvakodott a kanyargós járdán és megállt a nappali előtt, ami fényárban úszott. Csodaszép karácsonyfát látott, teleaggatva színes gömbökkel, díszek-

kel, az asztal selyemabrosszal megterítve, rajta ünnepi teríték. Gyermekei éppen szemben ültek, mosolygó arccal beszélgettek. Zsuzsa édesanyával a konyha és az ebédlő között tettek-vettek, készülődtek az esti vacsorához. Szíven ütötte a családi idill, melyet úgy nézett, mint egy filmet. Felesége haja éppen olyan lágyan omlott a vállára, mint az álmaiban, arca tündökölt, ahogy gyermekeire tekintett. Milyen boldogok! Hasított bele a fájdalom. Önélküle milyen boldogok. Még emlékezett Zsuzsa gondterhelt arcára, szomorú tekintetét mélyen őrizte magában. Most végképp elveszetteknek érezte magát, elfogta a gyávaság. Nincs semmi keresnivalója itt, nem tolakodhat csak úgy be az életükbe, nem törhet rájuk. Nem teheti tönkre a szent ünnepet. Maradjon csak vágyalom a boldog családról alkotott elképzelése. Tekintete elidőzött a fián. Milyen jókötésű, nyílt tekintetű fiú, komoly arca szakasztott az anyjáié. A kislányban megtalálta hajdani önmagát, ugyanaz a rakoncátlanul növekvő sűrű haj, nyughatatlan szempár. Most kezdett fájni, hogy semmit sem tud róluk, pótolhatatlanul, végérvényesen elveszett számára az idő, kimaradt az élet nagy pillanataiból, szüli napok, karácsonyok. Szorosan megmarkolta az ajándékokkal teli táskákat és kissé görnyedten, tétován elindult a csipős hideget lehelő alkonyatban. Hátat fordított a boldogságnak, mint évekkel ezelőtt. Egyszerre szinte észrevétlenül kinyílt az ajtó és Zsuzsa lépett ki rajta majd ijedten hátrahőkölt a félhomályban ácsorgó férfi láttán. Ki az? – kérdezte remegő hangon. Tekintetét nem vette le róla. Jézusom! – sikoltott

föl. – Te vagy az? Hogy kerülsz ide? Ekkor már a gyerekek is anyjuk mellé léptek és elkerekedő szemmel méregették. Fia ismerte fel először. – Apa! – kiáltotta örömmel, azzal karját ölelésre tárva futva megindult feléje. Erre Orsi is megindult tétován, odabújt hozzá jó meleg testével. Szorosan magához ölelte gyermekeit, úgy szorította őket, mint akinek az élete függ ettől az öleléstől, könnyei megáradt folyóként zuhogtak alá. Zsuzsa egy mély sóhajt préselt ki magából, arca tünődő kifejezést öltött, nem lehetett tudni, nevetni avagy sírni készül.

– Már azt hittem soha többé nem látunk az életben – préselte ki magából a szavakat fojtott hangon. Sűrű csend borult rájuk, csak a lélek küszködött fájdalomban.

– Hogy tehetted ezt velünk? Ennyi évig még életjelet sem adtál. Szeretted egyáltalán bennünket? – a szavak kőkeményen Zoli arcának ütköztek. Aztán csak állt szobormereven, karjai tétován a levegőt markolázták és az évek óta elfojtott könnyek hirtelen kitortek belőle, úgy gurultak szét sápadt arcán, mint az apró igazgyöngyök.

Zoli ekkor már térdre borult felesége előtt és lábát átkulcsolva rimázkodott, mint egy elveszett lélek.

– Meg tudsz nekem bocsátani? Kérlek, bocsáss meg!

Mélységes csend telepedett közéjük hosszú-hosszú percekgig. Zsuzsa hangja teljesen nyugodt volt, amikor megszólalt.

– Ne ácsorogj itt kint a hidegben. Gyere be, mindjárt kész a vacsora, anyuka már tálal. Nemsokára megszületik a kisjézus, reméljük fényt hoz a mi életünkbe is.

Született karácsonykor, érkezett a „vasfüggönyön” át

Hallottak már olyat, hogy valaki a szocializmus nehéz éveiben Németországból disszidált volna Magyarországra? Hogy egy szót sem tudott magyarul, de megmáshíthatatlan volt az elhatározása, hogy köztünk, Tolnában szeretne élni? Mindenáron? Fitytyet hányva nemzetközi megállapodásra (és meg nem állapodásra), hatósági tiltásra, szülői rosszallásra, szögesdrótkerítésre és aknazárra? – Nos, ha nem, akkor üljenek most le kényelmesen és olvassák el az alantakat. **Érdeemes lesz.**

A tolnai Rákóczi utca egyik, még jócskán a múltba kapaszkodó kis házacskájának szobájában ülünk. Hármasban. Aháziaszszony, a fia, meg én. A beszélgetés németül (vagy hogy egészen pontos legyek, tolnai sváb dialektusban) folyik – túlzok, ha azt mondom, hogy a felét értem – de hát ezért vagyunk hárman: a mama beszél, a fiú fordít én meg bőszen jergyzetek. Van mit.

Grenzer Kresztyencia vendége vagyok. Hogy ebből nem jöttek rá, hogy ki ő? Nem csodálom. Lánykori nevét – noha évtizedek óta ismerem a családot – én is most hallottam először, keresztnevét helyesen leírni pedig nem is meg segítség nélkül. De ha azt mondom, hogy Zenta, a Mayerné, Mayer Misi és Mayer Karcsi anyja, akkor fél Tolna a fejéhez kap, ezen a környéken ki ne ismerné őt! A következő történetet – Karcsi fia bevonásával – ő mondja el.

– A hajón ismerkedtem meg az urammal, Misivel. Ő, meg a nővérem férje is a Bayer Lloyd-nál hajóztak, ráadásul ugyanazon a hajón. A sógorom volt a kormányos, ahol én is gyakran megfordultam. Így kezdődött. A háború kellős közepén jártunk, de parancsolhatnák-e fegyverek a szerelemnek?

1944 januárjában esküdtünk Regensburgban, ahová az uram rokonságából, a háború miatt, senki sem jöhetett el. Hajón jöttünk haza Tolnára, és alig több mint fél évig voltunk boldog házasságban. Ekkor dőlt össze körülöttünk a világ. Misi lent Romániában, valahol az Aldunán esett fogságba, és tűnt el ötvenkét (!) hónapra, ami után, a közeledő front elől – német állampolgárként, magyarul egy szót sem tudva – én hazamegytem. Hajósok vittek ki az utolsó pillanatban, amikor a köz-

üti közlekedés számára már teljes volt a határzár.

– Zenta néninek hol volt ez a haza?

– Én Kallmünzben születtem, Regensburgtól húsz kilométerre, a Dunába ömlő Naab folyó partján, a bajor dombok között. Édesapám ott volt falusi kovács. Kilen-cen voltunk testvérek.

– És anyósáék mit szölk, hogy hazaköltözik?

– Nem előre megfontolt elhatározás volt ez. Én igazából csak Pestre indultam a férjemet keresni, aki felől már jó ideje nem jött hír. Ott ijesztettek rám a hajótársaság irodájában: Frau Mayer, maga még itt?! Innen már minden ép-eszű német elmenekült. És szörnyű dolgokat hallottam az oroszoktól.

Nem akartam búcsú nélkül elmenni. Hamis hajós papírokkal még aznap Tolnára vonatoztam, hogy másnap elköszönjek. Az oroszok már Baján voltak...

Ekkor már csak anyósom, Misi anyja élt. Nem örült, hogy elme-gyek. De akkor nem tehettem mást. Misiről már hetek óta semmi hír. Ki tudta mi lesz itt még? Ezért az elhatározásomért aztán később nagy árat fizettem. Hogy miért? Mert közben csapódott a „vasfüggöny”.

– Minden kapcsolat megszűnt ekkor kettejük között?

– Egy időre igen. Aztán lassacskán szörványos levelezés kezdődött. Misiről megjött az első életjel, orosz fogságban van, de hála Istennek él! Onnan sokáig nem jött posta, csak üzeni lehetett (he lehetett), amit aztán anyósom rendre megírt nekem. Én is Tolnára írtam neki.

– Németül folyt a levelezés?

– Természetesen, de ez sem ment minden zökkenő nélkül. Mert bár anyósom és apósom egész családjára németajkú volt, de írni-olvasni nem tudtak németül. A Jókai utcai Hága Vendelné (áldja meg érte a Jóisten) tudott szépen írni németül is, az ő sorai hoz-

ták a híreket Tolnára nekem. '49 tavaszán jött haza Misi, ami után azonnal kérte a család-egyesítést. Hogy hazahozhasson. A határ azonban zárva volt. Akkor én adtam be ugyanezt onnanfelől. De én se jártam siker-

rel, a válasz ugyanolyan elutasítás volt. A két ország között akkor úgyszólván alig volt kapcsolat. (Még élt Sztálin, dúlt a hidegháború, itthon Rákosi került hatalomra, Tito láncos kutya lett, stb. – a szerző.) A helyzet több volt, mint reménytelen. Nem maradt más hátra, mint átszökni a vasfüggönyön.

– Jól megfontolta mindezt?

– Nem fontolgattam, jöttem. Nekem itt volt a helyem. Tudtuk, hogy a határ, ha nagy kockázattal is de talán átjárható. Többen átjöttek már onnan. Ha onnan lehet, talán innen is...

Ausztriában voltak rokonaink, először hozzájuk mentem. Ők vittek el Nickelsdorfbá. Ez már a magyar határ közelében van. Itt megállapodtunk egy emberrel – nem kevés pénzért – hogy átkísér. Biztosított minket, hogy jól ismeri a határt. De nem indultunk azonnal és mire mentünk volna, visszatáncolt. Aztán akadt egy másik ember – innen lett igazán izgalmas a dolog – aki újból vállalta ezt. A napot már nem tudom pontosan, 1949 szeptember vége, vagy október legeleje lehetett. Éjszaka indultunk el. Már ki volt építve az aknazár. Az osztrákokat sikerült kijátszani, de a magyar oldalon nem volt szerencsénk. Egy kutyás járőr felfedezett minket. A „megállj!”-t parancsoló felszólítás már magyarul hangzott.

Egy éjszakát töltöttem a határ-őrség fogdáiban, ahonnan másnap a mosonmagyaróvári börtönbe vittek. Két hét őrizet után volt a tárgyalás. A vád tiltott határátlépés vétsége volt. Kérdezték, kérek-e ügyvédet. Minek? Az én ügyem igaz, én csak a férjemet, a családomat akarom! Miért bűn ez? Ezért nem ítélnének el! Hittem ezt legalábbis, de a szabály, az szabály, és a törvény lesújtott rám. Egy hónapnyi fogházra ítélték. Kérdezték, fellebeznek-e? Persze, mondtam, de jó szándékú emberek ekkor felvilágosítottak, hogy ennél kevesebbet nem kaphatok. Hogy ennek a vétségnek a büntetési té-

telében ez a legalsó határ, amiből így is eltelt már két hét, hogy egy ítéletmódosítással csak rosszabbul járhatok. Hát legyen, mondtam akkor, ami után megkérdezték, hogy még mielőtt bevonulok, akarom-e látni a férjemet. Hát hogyne akartam volna. De hogyan? Ekkor kinyílt egy ajtó, Misi a szomszéd szobában volt. Kihallgatásra őt is felhozták ide. És mi, öt év után, egy percre újra láthatuk egymást. Ő a fogságból hazajőve, csont soványan, sápadtan, kopaszán, összetörten, én rabruhában, fegyőrök között. Hogy mit éreztem ekkor? Nehéz megfogalmazni ezt.

Aztán elvezettek. A büntetés lejárta után nem toloncoltak vissza, az uram hazahozhatott. Gyermekeink közül Misi 1951-ben, Karcsi 1954-ben született. 1960-ban mehettem először haza. A nyolcvanhetediket taposom most, hatvan-két éve vagyok Rákóczi utcai lakos. Azóta már izig-vérig tolnaivá lettem.

– Nehéz volt megszoknia?

– Igen is, meg nem is. Anyósom jó asszony volt, és a tolnaiak sem bántottak. Sőt! A Rákóczi utcában akkoriban még mindenki tudott németül. Az emberek hamar befogadtak. A gyermekeim anyanyelve is kettős, egyszerre kezdtek beszélni németül és magyarul is. Szóval a dolognak ez a része rendben volt. Csak a honvágy volt nagyon nehéz! Az én falum dombok között lapul. Istenem, de sokszor elnéztem messziről a szekszárdi hegyeket!

– Amikor a nagy útnak neki indult, tudta, hogy egy évvel azelőtt, német anyanyelvéért, szinte a fél Tolnát kitelepítették?

– Dehogy tudtam, ezt nem írták meg nekem.

Mosolygunk. A kérdés felesleges, hogy jött volna-e ez esetben is? Szavak nélkül is tudom a választ. Nekik ez volt megírva odafent. És ők ezt megérezték, amely tudás, erősebb volt minden hatalomnál. Még elem teszi búcsúzóul a személyi igazolványát, hogy helyesen írhattam le, nem könnyű lánykori nevét. Szemem önkéntelenül fut át az adatokon, és mit látok ott?

– Zenta néni, maga karácsonykor született?

Bólintó mosolya még most is előttem van. Ahogy a Teremtő is mosolyogva bólint néha, ahogy becsempész egy-egy, terve szerint kibontakozó sorsot az emberiség karácsonyfája alá. Lába nyoma nem látható köztünk, de mi tudjuk, hogy ezek azok a pillanatok, amikor az ég és a föld összeér.

Koncz Ádám

Várákos ideje

A várákos napjait éljük mostanság. Ki erre vár, ki arra.

Advent napjai nem csak a keresztények számára a várákos időszak, az volt már réges-rég, mikor még csak hitetlen pogányok éltek a világban. December 21. ugyanis a téli napforduló ünnepe. Az ősi ember nem lehetett biztos benne, hogy az istenek nem borítják-e teljes sötétségbe a világot, hogy újra feléled a nap, erőre kap a természet, és győzedelmeskedik hidegen, fagyon, és sötétségen. Ezért várákosztak, reméltek, és (minden eshetőségre felkészülve) igyekeztek bebiztosítani maguknak, hogy valóban bekövetkezzen a várva várt megújulás. Áldozatokkal, misztériumjátékokkal, különböző papi hókuszpókuszokkal jártak kedvében a felső világ erőinek.

Rómában a télhez az északi égtájt, és a fekete színt kapcsolják. Az alvilág északon van - tartották, és a fekete az éj vizét, a Nagy Istennő magzatvizét jelképezte. Ahonnan jó esetben majd újjászületik a fény ura, a nap. Ezt meg is kellett ünnepelni a Saturnáliák ideje alatt, nagy csinnadrattával, vigassággal, jó nagy felfordulással. De ünnepezték ezt az időszakot már Mezopotámiában Marduk isten hívei is, akik ünnepi ritusok sorozatával segítettek urukat „világra jönni”, és segítették őt a káosz, sötétség elleni harcban. A görög Zeusz is ekkoriban kezdett harcolni Kronosz, (aki mellesleg az apja volt) és a titánok

ellen. Mithras követői december 25-én ülték meg a Legyőzhetetlen Nap születését, és napfordulót köszöntő örömnappal a zsidó Hanukká is, jöllehet a zsidó felfogás egy történelmi eseményt rendel e naphoz. De északon is ünnepezték Wotan és Thor isten követői, akik nagy máglyát raktak ilyenkor, hogy elűzzék a tél sötét hidegét, vagy a kelták, akik az örökzöld növényeket köszöntötték, hisz a jótékony szellemek csak az ő lombjukba bújva találtak menedéket ez idő alatt. Kelet- és Közép-Európában (jellemző) a téli sötétségben garázdálkodó, és a jövő év terményét veszélyeztető démoni erőket próbálták ajándékokkal lekenyerezni.

A kereszténység elterjedésével elkerülhetetlen volt, hogy némely pogány szokás beépüljön az ünnep szakrális ritusai közé. Így keletkeztek a népszokások. Már a karácsony névvel is egy kis hiba van, hisz eredeti szláv jelentésében átlépő, fordulónapot jelenthetett, de egyes orosz nyelvjárásokban pusztulást, végórát is jelent. (Meggjegyzem ez az alak jóval a kereszténység elterjedése előtti jelentés). A keresztény magyarság csak a nevet vette át ennek a napnak, más jelentéssel. Karácsonyi szokásaink között egyébként meglepően sok a szellemjárással, halállal kapcsolatos hiedelem, éppúgy, mint a jövővel, és újjászületéssel, házassággal kapcsolatos szokás. „A gonoszok

és a bűbajosok a Luca és a karácsony közötti tizenkét nap alatt vannak ártó hatalmuk teljességében. Az Úr születése után már oda a hatalmuk.” Milyen jól követhető az ősi félelem továbbélése a keresztény ritusok köpönyege alatt! Ezért van a magyar néphagyományokban oly sok helyen, hogy ilyenkor a sötétség beálltakor csengős, kolompós, láncos, durrogató felvonalásokkal ijesztették el a gonoszt. Valamint tűzgyújtások, vagy a rossz, a betegség kiűzését szolgáló vesszőzések, kiséprűzések is szokásban voltak. (Aprószentek népi játéka) A tűz egyébként is mindenhol a sötétség, a gonosz, a hideg elűzésének eszköze. Ezért gyújtottak és gyűjtünk a mai napig karácsonyi gyertyát. A fénymisztika ölt formát abban a régies gyakorlatban, mely szerint a hívek az éjfél misére menve a még sötét templomban gyülekeztek, s a szertartás felhőmályában folyt, amíg föl nem hangzott a Gloria, és a templom fényei kigyúltak. De valahol ez követhető nyomon annál a „házi” gyakorlatnál, amikor otthon az aprónép az egyik sötét szobában várja, hogy a zárt ajtó mögött a család „angyala” meggyújtsa a karácsonyfán a gyertyákat és megszólaljon a cseppettyű; ilyenkor a lakás fénybe borul: visszatért a fény a földre, az élet folytatódhat.

Ennyi néprajzi és mitológiai kitérő után visszatérnék a várákosra. A magyar nép egyébként is várákoszó nemzet. Mi mindig várákosunk, legtöbbször jobb időkre. És csak vártunk, vártunk....

Ha valaki részt vett a Művelődési Központ író-olvasó találkozásán,

és pár nappal később az EGSZÉSÉG Hónap egyik pszichológiai előadásán, meglepődve vette észre, hogy a két merőben különböző műfajt gyakorló, és más témáról beszélő előadó gondolatai milyen érdekes pontokon mutattak azonosítást. A történész előadó a magyarság értékeiről beszélt, hogy mennyi minden van népünkben, amit meg kell becsülni. Többek között azt, hogy még létezzünk. Valamint arról is szó esett, hogy mióta itt vagyunk hazánkban, azóta várjuk, hogy a környező népek, ha nem is megszeressenek, de elfogadjanak minket, és Európa többi népe is egyenrangúnak ismerje el a magyarságot, hisz nem vagyunk alávalóbbak másoknál. És csak várunk...

Valahol ugyanez jelent meg a pszichológus asszony fejtegetéseiben is. Legyünk büszkéek magunkra, hogy túl tudtunk élni mindent, pedig eddigi történelmünk nem volt kéjváros. Ne legyünk peszsimisták, de ebben a mostani időszakban egyetlen feladatunk lehet. Túlélni. Várákosni. Hinni, hogy lesz jobb is. Felkészülni a változásokra, és tudni változtatni.

Mert mesék nincsenek. Csak gázáremelés, bérbefagyasztás, kórházmegszűnés, nyugdíjas kedvezmények csökkentése. Bizonytalanosság és várákos.

De legyen hitünk. Mindegy milyen. Ki istenben, ki önmaga erejében, ki a magyarságában higgyen. Vagy a vakszerencsében. Vagy a kedvenc pártjában. De ne adjuk fel. Mert igenis, hogy túl fogjuk élni!

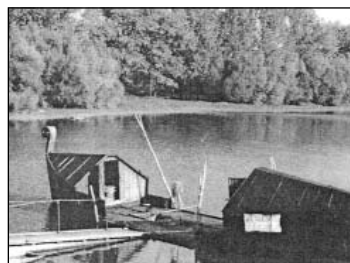
Link Judit

Az utolsó tolnai állóbárka

Másfél évszázad kerek évforduló. Tolnán ennyi időre volt szükség, hogy eltűnjön az utolsó bárka. A szakirodalom szerint éppen 150 éve vált az ázott meder a Duna főágává, aminek következtében kialakult a Tolnai Duna holtága. A folyószabályozással párhuzamosan kibontakozó ipari fejlődés a Dunához kapcsolódó mesterségek háttérbe szorítását eredményezte. A hajózás, a halászat és a hajómalmokkal való gabona-őrlés hanyatlásnak indult. Így azután a vonatott hajózás korából - szinte egyetlen hajótípusként - a halászbárka maradt fenn a Duna mentén a XX. századra.

A bárkák két csoportba tartoztak: volt nyargalóbárka és állóbárka. Mindkettőben halat tároltak, de amíg az előbbi a kishalászok is, az utóbbit - nagyobb méreténél fogva - csak a halászcéhek, halásztársaságok majd szövetkeze-

tek használták. A tolnai bárka díszes orrát a nagybögő nyakához hasonlóan faragták ki, innen a pontos elnevezése: faragott orrtökés állóbárka. Ennek a deszkából épített hajónak a középső részét kilyuggatták, hogy a víz szabadon befolyhasson, ami a halak tárolását szolgálta. A hajó orrában és hátuljában viszont légszekerények helyezkedtek el. A bárka elülső és hátulso felépitményét csárdának

Bárka a híd mellett
(1980-as évek eleje)

neveztek, itt pihent, lakott a bárkán dolgozó halász.

A reformkorban még 4-5 bárka horgonyzott Tolna partjainál, ahogy ez a halászcéh levelén látható. Az 1940-es években már csak két bárka állt a Holtágon a visszaemlékezések és a fényképek szerint. Az egyik az ártézi kútnál (a mai vízi színpad közelében), a másik a Bogyiszlóra vezető híd mellett. Ez utóbbitól árulták a halat az 1980-as évek elejéig (1. kép), ekkor a bárkát előbb Domboriba majd onnan a faddi kompikötőbe vontatták, ahol az évek alatt lé-

Felig elsüllyedve...
(Fadd, 2004)

ket kapott az egyik légszekerénye és félig elsüllyedt (2. kép).

Az előregedett bárka elszállítása és felújítása milliós nagyságrendű összeget igényelt volna, amit öszszefogás hiányában senki sem tudott felvállalni. A tolnai Halászi Szövetkezet megpróbálkozott önerőből a partra vontatással, de kiemelés közben a bárka szétesett. Ezzel véget ért az utolsó tolnai állóbárka története (3. kép). A város jelképeinek számitó bárkát most már csak festmények és fényképek őrzik.

Varga Mihály

... és ami megmaradt
(Tolna, 2006)

A gyerekek rajza sok mindent elárul

Rendkívül érdekes előadást tartott az Egészség Hónap kapcsán Csurgai Andrea pszichopedagógus, a Tolna Megyei Önkormányzat munkatársa, melynek témája a gyermekrajzok vizsgálatára volt.

Elmondta, hogy a gyermekrajzok fejlődési szakasza az óvodáskorba tehető, elemzésükkel a szakember következtetéseket tud levonni. Rajz-írás szervesen összefüggő dolog, mely előrevetíti, hogy fog írni, tanulni. A gyermek már egészen kicsi korban próbálkozik az anyaggal, szeret sározni, homokozni. Az első időszak a 10-14 hónapos kor, ez a firkálási időszak, ekkor jönnek létre a lengő firkák, még a mozgás örömeért van. Másfél évesen rádöbben saját produktumára - Jé, ezt én csináltam! - csodálkozik rá alkotására. 2-3 éves kor táján megszületnek az első rajzok, a gomolygás firkák. „Anyu, rajzolj nekem!” És rajzol az egész család. 3 éves kor után tudatosan, valóságnak rajzol, elkezdődik az emberábrázolás. Negyedik szakasz a

nagycsoportos időszak, amikor már képes arra, hogy lerajzolja, amit kérünk; ház, fa, ember. Sokat elárul, hogy egy adott helyen, (papíron) hova helyezi el a rajzot. Ha a felső szféra a hangsúlyosabb, az jelzi a tudatosságot. Ha középre kerül minden, az a realitás biztos jele, míg az alsó szféra a tudattalan indulatokat jelenti. Ha a lap baloldalára túlsúlyba kerül minden, az jelenti az érzelmeket, a túlzott anyai kötődést, a múltat, gondok a leválással. Jobb oldal kifejezetten az apa, apával való versengés, az apa elismerésére vágyik. 4-5 évesen már tudatosan használják a színeket is.

Figyeljük meg, milyen színeket használ szívesen a gyermek. A színek jelentése: Piros: életvidám, impulzív, önbizalom, tetterő, düh, érzelem. Narancs: szellemi energia, egyensúly (tudat-tudattalan között). Sárga: hit, jóság, irigység, optimizmus, barátság, derű. Zöld: fiatalság, megújulás, boldogság, remény, halhatatlanság. Kék: transzcendencia, intellektualitás, jóság, zárkózottság. Fekete: bánat, lemondás, halál, nem akarják elfogadni a szabályokat. Sokat elárulnak a kü-

lönböző rajz-tesztek: Gooden-féle emberrajz, Harris-féle, Bender stb. A ház-, fa-, emberábrázolások jelzik a lelki folyamatokat, a változásokat. Érdekes megfigyelni, hova rajzolja (és hogyan) a gyerek a fát, házat, embert, rajzol-e napot, virágot, madarat. Minden rajz árulkodik a gyerek legbelső érzelmeiről, a családról, amelyben él és a családban elfoglalt helyéről. Aki képes olvasni a gyermekrajzokból, az lemérheti, hogy vidám, kiegyensúlyozott gyerekkel van-e dolgunk, vagy valami gond, szorongás figyelhető meg a családban, a gyerek lelkében.

Az előadó egy sor példán mutatta be a mentálisan problémás, szorongó gyermekrajzokat, melyek közül némelyik megdöbbentő hatást váltott ki a közönség köréből, 6 éves kor táján fejlődő emberek, groteszk, torzalakok, vállból kinövő fül, különálló testrészek, pálcika kéz, láb.

Az előadó felhívta a jelenlévő pedagógusok figyelmét, hogy alaposan figyeljék meg a kisgyermek alkotásait, mert többnyire intő jel lehet, amikor segítségre lehet szükség.

Burma

Hogy frissek és fiatalok maradjunk

A kerékpározás szervezetünkre kifejtett jótékony hatása címmel tartott előadást november 8-án dr. Ezer Zsuzsa a tolnai Művelődési Házban. Az előadás a TEGY-gyel közös szervezésben zajlott és a klubterem teljesen megtelt érdeklődőkkel. Az előadó lelkesen ecsetelte a nagyszámú közönségének a kerékpározás előnyeit.

„A sport, a mozgás mindenkinek jót tesz. A 3 éves gyerekek és az idős embernek is legyen igénye mozgásra, hogy frissek, fiatalok és egészségesek maradjunk. Ez a sport, amit mindenki tud művelni, mert könnyű megtanulni és nem kell hozzá semmi különleges eszköz. Miért jó kerékpározni? Nemtől, kortól, betegségtől függetlenül mindenkire jótékony hatású. Kerékpározás közben nemcsak a lábunk mozog, hanem egész testünk. Míg az erős sportok tönkre teszik az ízületeket, elkapotják egy-egy testrészünket, addig a biciklizésnél az izmaink mozognak, az ízületek nem terhelődnek. Szívinfarktusos betegek esetében és in-

farktus után is ajánlott, sőt a gyógytornász is javasolja, hogy ne sorvadjon el az izomzat. Sajnos sok a túlsúlyos ember, ami már civilizációs betegség, hiszen a mai élet arról szól, hogy csak megnyomunk egy gombot, minden gépesített és nem végzünk fizikai munkát. Már a gyerekek, a fiatalok körében is bőven akad túlsúlyos, mivel a számítógép előtt ülnek, nem mozognak. Ha viszont edzésre járnak, fennáll a veszély, hogy túlerőltetik magukat. Ha rossz a közérzetünk, depressziósok vagyunk, akkor is segít a kerékpározás, oldja a feszültséget és jó tartást ad. A rendszeres testmozgás csökkenti a koleszterin szintet, mert mozgás közben az erek rugalmasak lesznek. Visszér megelőzésére is kiváló, mert megváltoznak a véralvadást okozó faktorok, rögzződés kevésbé fordul elő. Akik mozognak, azoknak fizikai, szellemi aktivitásuk megnő, mivel az oxigénfelvétel a sejtekben felgyorsul, eddigi a bőrt, szebb, pirosabb lesz az arcunk és az emésztésre is jótékony hatással van. A kerékpározás társadalmi kérdés is, mivel környe-

zetbarát és a legolcsóbb közlekedési eszköz. Igaz, hogy több kerékpárútra lenne szükség országosan és Tolnában is.”

Ennyi jó tanács után valószínű, hogy a résztvevők többsége megfogadta, ezután naponta nyeregbe pattan. A tolnaiak nagy része amúgy is bicajra termett nép, a többkilométernyi távolságot így teszik meg Mözs és Tolna között, nem beszélve arról, mennyire megkönnyíti a háziasszonyok napi cipekedését. El sem tudnánk képzelni az életünket e járgány nélkül.

Egy baj van, ősi ellentét feszül az autósok és bicajosok között, az autóstársadalom emberszámba sem veszi a kerekezőket, legszívesebben el- és letaposná őket az útról. Az autósok többsége annyira kényelmes és lusta, hogy még arra a bizonyos helyre is autóval jár. Azt hiszik, nekik joguk van okádni a szmogot, a füstöt. Főlényesen ránk dudálnak, elénk vágnak, elfoglalják a bicikli utat (a Terka bolttól a Halböltig botrányos).

Úgy gondolom, több figyelmet érdemelnénk és jobb kerékpárutakat. A fejlett nyugati országokban, de keleten is, Kínában és Japánban milliányi kerekező embert látni naponta, vezetőket, igazgatókat, munkásokat. Hol vagyunk mi ettől? Pedig az egészségünkön van szó és környezetünkön.

Burma

Egészség-szerviz

A november hónap immár hosszú évek óta az egészség jegyében zajlik Tolnában. Bizva abban, hogy egyre több ember figyel oda életmódjára és így megnöveli egészséges éveinek számát. Idén is jó nevű szakemberek tartanak előadásokat, melyeket reméljük sokan meghallgattak.

Egészség szervizzel kezdődött az idei Egészség Hónap november 6-án a tolnai Művelődési Házban. A méréseket az ÁNTSZ Tolna Megyei Intézete Egészségfejlesztési Osztály munkatársa, Priskin Zoltánné és Link Ferencné a Tolnai Nyugdíjas Egészségvédő Klub elnöke végezte. A nap folyamán mintegy 50 fő vett részt az ingyenes méréseken, főként közép- és idősebb korúak. Koleszterinszintet, vércukrot, vérnyomást mértek, előzetes időpont egyeztetés szerint.

Már nem csodálkozunk azon, ha a rendezvényeken többnyire nők jelennek meg, ők az aktívabbak. Ha egészségről van szó, a férfiak hallani sem akarnak erről a témáról, így szűrésre, vizsgálatra szinte lehetetlen rávenni őket.

Hogy milyen a tolnaiak egészségi állapota a szerviz tükrében?

Annak ellenére, hogy meglehetősen szeles idő volt aznap, általában jó eredmények születtek. Kiugróan magas vérnyomás (170) egy-két esetben fordult csupán elő, (ők gyógyszereztek) a legalacsonyabb érték (100), amit egy esetben mértek. A normális értéktől eltérő, kiugróan magas (vagy alacsony) koleszterin és vércukrot is egy-két esetben mértek. Öröm, elégedettség és megnyugvás tükröződött azok arcán, akiknél majdhogynem tökéletes eredmények születtek. A tanácsadás során elhangzott, hogy az egészség megtartásának egyik alapvető pillére a rendszeres testmozgás, a stressz kerülése, valamint az egészséges táplálkozás.

Igaz, hogy a szűrővizsgálatok csak tájékoztató jellegűek az illető egészségi állapotáról, de lehet figyelmeztető, intő jel az életmód változtatására. Kiugróan rossz eredmények esetén a „szervizelő” szakemberek minden esetben javasolták, hogy forduljanak feltétlenül háziorvoshoz.

- B -

Az ifjú Báró munkába állt

Báró urasággal találkozni nem szmokingban indultam el. Nem egyeztettem a titkárával, hogy fogad-e, és nem is a kastélyában ke-
restem fel.

Csak úgy egész egyszerűen be-
toppantam hozzá. Hogy hová? Hát a legelőre. A tolnai Rajcsúrba, az egykori textilgyár mögé, a korábban szovjet üzemanyagbázisként működő Leaflock Kft területére. A birkák közé. Mert Báró úr nem főnemes, hanem kiskutya. Méghozzá puli a javából, aki három hónaposan ezekben a napokban áll munkába, két, szintén nem kékvérű felmenője, Bajszai uraság és Lédi aszonság mellett, azok kölykeként, hogy mire tavaszra kizöldell a legelő, a terelő mesterség minden csínjával és binjával tisztában lehessen.

- Sokat kell még tanulnia? - kérdezem Adorjáni Bertalan telephelyi udvarost, aki közel száz gypjias „fűnyíróval” tartja karban a tizenhat hektáros telep területét és akit ezért, egész egyszerűen a terület juhászának is szólíthatnák.

- Kell, kell és nem csak tanulnia, hanem erősödni is, hisz itt nem sokat ér a tudás tekintély nélkül. Amit a juhok előtt kell megszereznie. Mert a kutya terelő ereje a hangjában és a fogaiban van. A jó terelő kutya azonban ritkán harapja meg a juhokat, ahogy az okos birka is tart az éles fogaktól és hallgat is a jó szóra.

- Mit kell tudnia egy képzett juhászcutyanak?

- Legelőszőr is fegyelmzettnek lenni. Hogy megtegye amit parancsol a gazdája. És csak azt tegye! Sose többet. Ha azt mondom, hogy „elég”, abban a pillanatban álljon le és egy lépést se fusson tovább. Ezt talán a legnehezebb megtanulniuk.

- És miből áll egy juhászcutya munkája?

- A kutya a juhász meghosszabított keze és lába. Enélkül esztét veszítve rohángálhatna a legelőn, de még így se sokra menne kutya nélkül. A kutyák mozgatják a nyáját. „Eridj az elejre”, „jobbról kerítsd”, „balról kerítsd”, „ugasd meg” - sokszor még mondani sem kell, csak mutatni - vagy rábökni egy-egy elcsatangolt birkára, aki ettől, pillanatokon belül a nyájban találja magát.

- És a juhok sosem fordulnak szembe a kutyával? Egy-egy nagy testű kos - ahogy elnézem - ott van akár a száz kilónál is...

- A kosok soha, de néha egy-egy anyajuh, amelyikben túlbuzog az anyai ösztön, ellés után, báránykáját féltve, bizony szembe fordul vele. És nem is eredménytelenül. Ilyenkor a kutya fut. És jól is teszi. De ez nem általános.

- A mi Bárónk hol tart a legelői iskolában?

- Az ugatás már jól megy neki (ez sem kis tudomány), már kerített is egyet-kettőt, és megtanulta tisztelni is a birkát.

- Csak nem..?

- De bizony. Még rövidebb a foga, mint a hangja és egy birka a múltkor úgy fellökte, hogy csak úgy gurult. De mindez csak egy pillanat műve volt, mert vonyítására mindkét szülője, mint a villám, ott termettek és azonnal helyre állították a legelő rendjét.

- Megrendsabályozták a renitens birkát?

- Csak amennyire szükséges volt. A birka különben nem buta állat. Sőt, kimondottan rafinált. Ez is azonnal tudta, hogy hol a helye.

- Mégis az ostoba embert olykor „birkának” nevezik.

- Alaptalanul. Ezeknek például a fél szemük mindig a kutyán van és azonnal észreveszik, ha nincs a közelükben. Pillanatokon belül „széjjel másznak”. Ez a száz birka, kutya nélkül, egy órán belül, száz fele menne.

- Báró származásáról is hallhatnánk valamit?

- Apja, Bajszai, már tizenhárom éves, pumi-puli keverék, puli túlsúllyal, Lédi, az anyja pedig tisztavérű puli. Báró ez év szeptember 7-én született. Alombéli két testvérét elajándékoztam.

- És miért éppen Báró lett a neve? Hallhatnánk esetleg néhány már itt szolgált kutya nevét?

- Sok kutyám volt már. Most közülük hirtelen a Bukfenc, a Gombóc, a Hektor, a Csárdás, a Fickó, a Morzsi, a Bolhás, a Sakter jut eszembe. Ők sajnos már a bárányszülők közt terelgetnek. Hogy ez miért pont Báró lett? Mert valamikor nagyon régen, gyerekkoromban, még a szülemnél, Borsod megyében, Hejőbárában, volt egy szakasztott ilyen kutyánk. Az is Báró volt, hófehér, kan puli volt. Őra emlékezetet.

- De az Adorjáni szülők, ott, akkor miért hívták Bárónak? Talán bárói birtokon szolgált valaha a család? És az uraság iránti „forró rajongásból” nevezték el így a kutyájukat? Akibe esetleg ők is belerúghattak?

- Ezt már nem tudom. De nem hiszem, hogy így lett volna. A magyar paraszt ok nélkül sosem bántotta az állatot. Nálunk a faluban minden házban volt kutya. A legtöbb helyen szinte családtagként.

- Ezek itt munkakutyák. Szolgáltatást teljesítenek. De mi lesz velük, ha kiöregszenek? Ha kicsorbul a foguk és futni sem tudnak úgy már? Állatmenhely, állatorvos, injekció?

Itt látni kéne a juhász tekintetét.

- Ezek? Nem mennek ezek sehová! Örökös kenyerük van nálam. Mi így vagyunk egy család. Különbözőben is, bárónak és juhásznak egyformán megjár a nyugdíj, ha megdolgoltuk érte. **ká**

Józsiról, utoljára

Na, nem legutoljára, csak annak az ügynek a legvégén, ami megmozgatta a tolnai emberek lelkiismeretét. Vagyis örömmel jelenthetjük, hogy együtt van a pénz! Legalábbis annyi mindenképpen, amennyit ez a gyűjtés, elerendő célként - 1 millió Forintot - még a tavasszal maga elé tűzött. És a lakás is készen van. Legalábbis lesz, mire ez az írás megjelenik, hiszen már csak a villanyóra bekötése hiányzik, aminek karácsony előtti elkészültére a szekszárdi E-on kirendeltség illetékes személyesen tett ígéretet. Csak melleleg jegyezzük meg, hogy ezzel egy több hétig (hónapig?) tartó huzavona oldódik meg, ami, ha nincs, Józsi már rég bent lakhatna. De minden jó, ha a vége jó!

Ezzel az összegzéssel mondunk tehát köszönetet mindazoknak, akik anyagi lehetőségükhöz mérten, kisebb, vagy nagyobb felajánlásokkal támogatták ennek a nemes ügynek a megvalósulását!

Külön köszönet jár a Polgármesteri Hivatalnak, annak előző és mostani vezetőjének, akik azonnal magukévá tették ezt az ügyet. A pénzügyes dolgozóknak, aki társadalmi munkában kezelte az alapítvány

számláját, a kivitelező Kommunális Kft-nek, akik csodát műveltek ebben a lepusztult hodályban, a tolnai vállalatok egyike-másikának, akik munkát és egyéb segítséget vállaltak, a gyámügyeseknek, akik elő perctől fogva támogatták az ötletet, a „Háló” Alapítványnak, annak gazdájának a Munkaügyi Központnak, a Családsegítő Központnak és minden jó szándékú embernek, akik azon voltak, hogy tervünket sikerre vigyük.

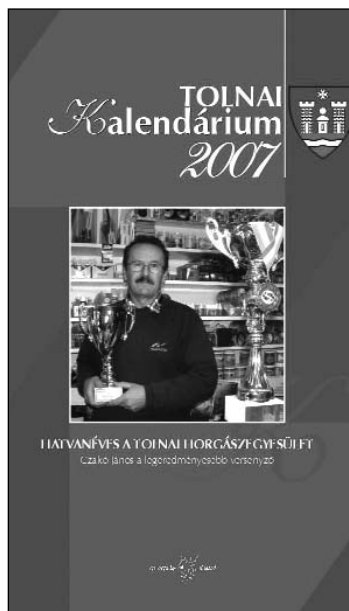
Van néhány tolnai személy, akik 100 ezer (sőt, 200 ezer) Ft-nál is többet adtak. Nekik szívesen írnam ide a nevüket, példának állítva őket ország-világ elé, de legtöbbször már az elején kérte, hogy anonim maradjon. (Ezzel máshová iratkoztak fel.) Ők azok, akik tehetős emberként is képesek megvalósítani a bibliai „lelki szegénység”, eszményét, ami nem a pénz elutasítását jelenti, hanem sokkal inkább az azzal való növekvő felelősséget jelöli ki.

Tehát köszönjük! Karácsonyi nagy riportunkat már e házból tervezzük. Mindenkit áldjon és jutalmazzon meg a karácsonykor közeink toppanó! Áldott ünnepeket!

Koncz Ádám

Kalendárium - 2007

Megjelent a 2007-es Tolnai Kalendárium. A kötet fő anyaga most is egy helytörténeti munka. Steinbach Ferenc dolgozta fel a Selyemgyár történetét. Helyet kapott a kiadványban ezen kívül néhány interjú, időjárás megfigyelés, vers, de van benne sportszefoglaló, keresztretjvény és humor is. A címlapon a most hatvanéves horgászegyesület legeredményesebb versenyzője, Czákó János látható. -y

A TOLNA VÁROSI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS
KÖNYVTÁR

SZÍNHÁZI AJÁNLATAI

Madách Színház:

Producerek (musical, 2007. tavasz)

Budapesti Operettszínház:

Menyasszonytánc (musical, 2007. tavasz)

Szegedi Szabadtéri Színház:

Marica grófnő (operett, 2007. július)

Előzetes jelentkezés a Művelődési Központban személyesen
vagy a 440-170-es telefonszámon.

* * * * *

ADVENTI AJÁNDÉKKOSÁR

Tolna Városi Művelődési Központ és Könyvtár

KULTURÁLIS PROGRAMOK

December 22. péntek 16 óra

Fekete István téli világa

(felolvasó est)

* * * * *

A TOLNA VÁROSI KÖNYVTÁR

felhívja tisztelt látogatói figyelmét, hogy

**2007. január 2-től az Internet használat
szabályai megváltoznak!!!**

Ingyenesség megszűnik!

További információ a 440-170-es telefonszámon vagy a könyvtárban
személyesen!

* * * * *

VILÁGJÁRÓ TOLNAIAK

című előadássorozat következő előadása

2007. JANUÁR 11-ÉN, CSÜTÖRTÖKÖN 17 ÓRAKOR

ÓDOR JÁNOS

ÚJ-ZÉLANDI ÉLMÉNYBESZÁMOLÓJA

Helyszín: Tolna Városi Könyvtár Zeneműtára

Mindenkit szeretettel várunk!!!

* * * * *

TOLNA VÁROSI ÖNKORMÁNYZATA és a
TOLNA VÁROSI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR
ezúton tisztelettel meghívja Önt, kedves családját és
ismerőseit

2006. január 12-én, péntek 17 órakor

**„100 éves a tolnai városháza”
című fotókiállítás megnyitójára és a
pályázat eredményhirdetésére**

Helyszín: Tolna Városi Kiállítóterem

A tárlat megtekinthető **február 10-ig.**

A TOLNAI GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI ÖNKORMÁNYZAT és a
TOLNA VÁROSI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

szeretettel meghívja Önt és családját

2006. január 22-én (hétfőn) 17 órára

A MAGYAR KULTÚRA NAPJA

tiszteletére rendezett programunkra

A Teatro Társulat

„Arról, hogy mi a groteszk?”

című előadását tekinthetik meg az érdeklődők

Helyszín: a tolnai Művelődési Központ Nagyterme

A belépés díjtalan!

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

* * * * *

A Tolna Városi Művelődési Központ és Könyvtár
munkatársai

**kellemes ünnepeket és boldog új évet kívánnak
a város minden lakosának!**

**2007-ben is szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt
programjainkon.**

* * * * *

A Tolna Városi Művelődési Központ és Könyvtár dolgozói
ezúton szeretnének **köszönetet mondani** a **Fusz János Zeneiskola** és a
Tolnai Nyugdíjas Egészségvédő Klub egész évben nyújtott segítségéért.

* * * * *

A programokkal kapcsolatban **bővebb információ kérhető** a Művelődési
Központban **személyesen** vagy a **440-170-es telefonszámon.**

Kultúrkinccs és adományok

**A jótékonyági est bevételéből
gyermeket ajándékoznak meg**

Szűkebb hazánk Tolna megye,
és tágabb hazánk, a Kárpát-me-
dence népdalaiból, népdalfeldol-
gozásából adott izelítőt december
11-én a tolnai művelődési házban
a Bartina zenekar. Ők voltak a Ke-
resztény Értelmiségiek Szövetsége
és az Országos Nyugdíjas Polgári
Egyesület közös jótékonyági ren-
dezvényének közreműködői. A
négy zenész remek hangulatot va-
rázolt a falak közé, az elgondol-
kodtató, politikai töltetű daloktól
a korhelynótáig sok minden sze-

repelt a repertoárjukon. Képzett
előadók, de mint mondták, kime-
ríthetetlen a népi kultúrkinccs;
mindig akad új felfedezni való,
a népzene egy végtelen tanulási
folyamat.

A hallgatóság, miután a kultúr-
kinccsből merített, az adományokról
sem feledkezett el. Az est bevétele
mintegy nyolcvanezer forint volt,
amit ajándéksomagok vásárlásá-
ra, a szegény sorsú gyermekek ka-
rácsnyának szebbé tételére fordít-
tak a szervezők. **Wessely**

A Tolnai Művelődési Központ és Könyvtár programjai

December 20. szerda

9-10.30 Terhestorna
17 Nyugdíjas kórus
18 Német kórus
14.30 MESEDÉLUTÁN

December 21. csütörtök

17.30 Gerinctorna
19 Asszonytorna

December 22. péntek

17 Hastánc
18.30 JÓGA

December 27-től

január 1-éig
a művelődési központ és
könyvtár **ZÁRVA TART.**

Január 2. kedd

17.30 Gerinctorna
18 Asszonytorna

Január 3. szerda

9-10.30 Terhestorna
14 Nyugdíjas egészség-
védő klub
17 Nyugdíjas kórus
18 Német klub

Január 4. csütörtök

16.15 Néptánc
17.30 Gerinctorna
18 Asszonytorna

Január 5. péntek

17 Hastánc
18.30 JÓGA

Január 8. hétfő

16 Nyugdíjas klub
17 Angol társalgási klub
18-20 Agykontroll klub

Január 9. kedd

16.15 Néptánc
17.30-18 Gerinctorna
18-19 Asszonytorna

Január 10. szerda

9-10.30 Terhestorna
17 Nyugdíjas kórus
18 Német kórus

Január 11. csütörtök

16.15 Néptánc
17 Kézimunka klub
17.30 Gerinctorna
18 Asszonytorna

Január 12. péntek

17 Hastánc
18.30 JÓGA

TOLNA MÖZSI SZÉKELY BARÁTI KÖR
és a
MÖZSI MŰVELŐDÉSI HÁZ

*szerezzel meghívja Önt és
kedves családját*

2007. január 6. (szombat) 19 órakor
kezdődő

**BATYUS PÓTSZIL-
VESZTERI BÁLRA.**

Helye: Mőzsi Művelődési Ház

Belépődíj: 1000 Ft.

Jegyek elővételbe december 23-ig.

Zenét szolgáltató **Lagúna együttes,**
Kiss László vezetésével.

Jegyek rendelhetők:

Kurz Evelin, tel.: 20/56-95-913

Bálint Ambrusné, tel.: 442-381

Tolnai környika

Lezárul egy fejezet

Egy fejezet lezárul a Tolnai Hírlap történetében. Januártól már nem Hazafi József szerkeszti az újságot. Betölti a hatvanát, beteges is, visszavonul. Azt hiszem, e lapban publikáló minden szerző nevében mondhatom: köszönjük, hogy majd' egy évtizeden át, a megye legjobb városi lapját nyújtotta át - közreműködésünkkel - az olvasóknak.

Utódjának nem lesz könnyű dolga. Egy pártoskodó országban, egy üzleti demokráciában, egy megszorításoktól szorongatott kisvárosban nem egyszerű dolog a hétköznapi hőseinek sorsát ábrázoló, kellemes hangvételű közéleti lapot készíteni. Mert a hétköznapi hőseinek sorsa mostanság nem kellemes.

Lezárul egy fejezet. A jövő sokesélyes. Lehet, hogy a szintén közel évtizedes múlttal bíró Tolnai környika is búcsúzni kényszerül. Elképzelhető, hogy az új szerkesztőnek nem fér a koncepciójába a glosszasorozat. Vagy nem lesz humorérzéke. Vagy egyszerűen csak azért likvidálja, mert megteheti. Mert nem kedveli, mert nem érdekli. Az meg, hogy az olvasót mi érdekli, már rég nem téma a magyar sajtóban. Már csak néhány ilyen Hazafi József-féle, régi vágású szerkesztő próbál olvasmányokat csempészni a PR-cikkek közé...

Wessely Gábor

Bezerédj István és kora

2006. november 14-én „Bezerédj István és kora” címmel honismereti vetélkedőt tartottak.

A város 6., 7., 8. osztályos tanulóiból alkotott 3 fős csapatok mérték össze tudásukat a reformkori Tolna életéről, a selyemkészítés menetéről, illetve a kisdudóvás történetéről. A 8 fordulóból a leg-sikeresebb a „Most mutasd meg”, a Villámkérdések, valamint a Bezerédj levéltöredékek felolvasása volt.

A verseny hangulata, s a visszajelzések azt tükrözik, hogy sike-

rült méltóképpen megünnepelni Bezerédj István születésének 210. és halálának 150. évfordulóját.

A zsűri döntése alapján az alábbi eredmények születtek:

I. hely: Széchenyi iskola: Bálint Orsolya, Bauer Janka

II. hely: Széchenyi iskola: Benkő Zsuzsanna, Szabó Krisztina, Oláh Szabolcs

III. hely: Wosinsky iskola: Pelczér András, Timli Klaudia, Lakatos Vilmos

Ezúton még egyszer gratulá-

BÚTORKÉSZÍTÉS

Csináltasson praktikus és tartós egyedi konyha-, nappali-, irodabútort!

MM-DUÓ Bútorgyártó
Tolna, Babits u. 78.

HÍVJON MOST!
30/90-26-929

APRÓHIRDETÉS

HÁZIAS savanyú káposzta, levelesen és vágottan folyamatosan kapható. Koncz Ádám, Tolna, Bajcsy-Zsilinszky u. 85.

PALÉN 2,5 hektár föld eladó.
20/97-86-437

Magányos házak

Nagyon szomorú, amikor elárul egy ház, amiben évtizedekig laktak. Addig féltő gonddal csinosították, ápolták és szereték, aztán egyszer csak magára marad. Lassú pusztulásnak indul minden, a gyom hihetetlen burjánzásba kezd az addig szépen művelt kertben, elnyomva a haszonnövényeket. Szinte fulladoznak a virágok a felmagzott gaz között, a fák ágai vad növekedésnek indulnak, az egész portát roppant bánat lengi körül. A természet lassanként visszahódítja, ami az övé. Három ilyen magányos ház esik útba nekem Tolnán, persze több is lehet. És mindenütt. Szíven üt az enyészet, fáj a pusztulásuk, főként, hogy mindegyik ház tulajdonosát jól ismertem.

A sarkon álló bevakolatlan téglaház láthatóan visszavárja a kis öregasszonyt, aki még félholtan is tisztogatta a virágágyásokat és büszkén kínálta nekem a különleges harangvirág vagy liliom töveket. Egy nap aztán felbukott a konyhában, elvitték, azóta pedig már meghalt. A kis fekete kutyust még hetekig ettettem. Ha most látná, mivé lett szeretett kertje, csodás őszirózsáit mint borítja be a felmagzott dudva, biztosan elsírná magát. A másik háznál, melyben idős házaspár élt, a hozzátartozók időnként lenyírják a füvet. De a ház csukott szemein látni - mivel a roló örökké le van húzva -, hogy nincs benne élet. Visszaálmodja a régi szép időket, amikor a terebélyes termetű, bottal bicegő mama dédelgető keze cirógatott minden talpalatnyi he-

lyet. Eszembe jut, ahogy a ház előtti kispadon ücsörögtek a papával, kifakult arcukat a nap-sütés felé tárták, nem győztek betelni a fénnel. A harmadik ház már régóta halott, mellig érő gyom borít mindent. Már az omladozó teraszt is sűrűn befutotta, igazi Csipkerózsika álmat alszik. Lassanként megadja magát az elmúlásnak, akár egykori gazdája, a szálfá termetű öregember, aki hosszú szürke köpenybe bújva végtelen türelemmel nyesegette az ágakat, tépkedte a gazt álló napon keresztül, talán ez tartotta életbe közel száz évig.

Miért jutottak eszembe ezek a szomorú gondolatok? Talán, mert ősz van és az elmúlás ilyenkor sűrűn tapinthatóan benne van a levegőben, akár a hulló, kerengő falevelek a szélben. Mindannyian készülünk egy csendesebb, komorabb évszakra, meleg szobában való pihenésre. Szeretném azt gondolni, hogy a magányos, elhanyagolt házak is csak pihennek, és jönnek majd tette kész, erős fiatalok, akik vidám gyerekekkel megtöltik a házat és csilingelő nevetésük messzire száll.

Azért bevallom, némi szorongás is van bennem. Mert nem akarom, hogy a mi házunkkal is egyszer majd ez történjen. Mi építettük, benne van egy élet munkája, kezünk nyomát viseli minden szeglet, itt nőttek fel a gyerekeink, akik mára már elhagytak bennünket, de lépteik nyomát őrzi a kert, ahol egykor játszottak és futkároztak, csilingelő nevetésüket most is őrzi a falak.

Burma

Karácsonyi csengőszó

A lakást jellegzetes karácsonyi illatok lengték körül, a mézes sütemény és a fenyő semmihez sem hasonló illata.

A fiatalasszony a konyhában az ünnepi vacsora készítésével foglalatalkodott. Hagymavágás közben könnyezni kezdett, és valahogy azóta is a sírás fojtogatta. Ezek a könnyek már rég nem a hagymától toltultak a szemébe.

Igyekezett mindent úgy előkészíteni az ünnepi estére, mint az elmúlt években. Úgy, ahogy azt édesanyjától látta és tanulta, kiégésztve saját ízlésével. Már mindennel elkészült, a gyerekek a nagyszülőkkel percekben belül megérkeznek, és akkor jöhet a Jézuska!

A könnyei nem akartak elapadni, pedig már rég elfeledte a hagymavágást. Igen, minden olyan, mint máskor, csak valaki nem lesz itt. Valaki, aki nagyon fontos az életében, gyermekei apja, akit most is nagyon szeret.

Néhány hónapja kezdődtek a problémák, amikor a gyerekekkel otthon töltött évek után ismét visszament dolgozni. Kevesebb ideje maradt a családra, a férje is rengeteget dolgozott, így egyre türelmetlenebbek lettek egymással és a két óvodással is. Egy hónapja komolyan összeveszttek, a férje úgy döntött, elhagyja őket, és ő nem tartotta vissza. Hogy miért, maga sem tudja, pedig a mai napig nagyon szereti. Azóta nem találkoztak, nem is beszéltek egymással, hallgattak, mint két dacos gyerek. A kicsik is csak a nagyszülőknél találkoztak az apukával, aki nagyon hiányzott nekik.

Gondolataiból az asszonyt gyermekei hangja riasztotta fel. Megérkeztek a nagyszüleikkel,

nem győzték mesélni, hogy út közben mennyi kivilágított karácsonyfát láttak, izgultak, mikor ér már ide a Jézuska.

A fiatalasszony gyorsan ünneplőbe öltözött, a nappaliban még egyszer ellenőrizte, minden rendben van-e a karácsonyfa körül. Arcára boldog mosolyt erőltetett, hogy szülei és a gyerekek ne vegyék észre szomorúságát. Meggyújtotta a karácsonyfa gyertyáskáit, és egy kicsi csengettyűvel jelt adott a családnak, bejöhetnek a szobába, megjött a Jézuska.

Abban a pillanatban megszólalt a bejárati ajtó csengője is. Mindenki meglepődött, nem tudta, honnan is kell várni a karácsonyi csodát. Az asszony kinyitotta az ajtót, először csak csomagokat látott, majd a csomagok mögött férje zavart, félősboldog arcát.

- Ajándékot hoztam a gyerekeknek, bejöhetnek? - hallotta a jól ismert hangot. A kicsik rohantak apjukhoz, úgy érezték, ez az igazi karácsonyi ajándék, a feldíszített fa nem is érdekelte őket.

Néhány perc múlva aztán mégis az lett a főszereplő, gyönyörködtek a csillogó karácsonyfaban, és lázasan fedezték fel a számukra odakészített ajándékokat, köztük édesapjukét is.

A nagyszülők és szülők meghatottan nézték gyermekeik boldogságát. A hazatért férj óvatossággal megfogta felesége kezét, és együtt osztoztak a kicsik örömeiben.

Az ünnepi asztalra felkerült még egy teríték, és most már senki nem hiányzott a boldog, békés karácsonyestéről.

P. Molnár E.

Köszönet a támogatásért

A mőzsi Zöldkert Óvoda ezúton is szeretné megköszönni a jótékonyági báljához való hozzájárulását a következő vállalkozóknak magánszemélyeknek:

Nyakasné Schwébl Mária, kínai üzlet, Kuckó Ajándékbolt - Wittner Anita; Kovács Renáta fodrász, Agócs Zsuzsanna fodrász, Nagy Ildikó láb- és kézközmű-

kus, Lampek István hentes, Rubold Györgyi vállalkozó, Bajor László bortermelő Tolna Borház Kft., Fehérvári Krisztina, Wittner-cukrászda, dr. Szecsei Zsolt, Irkafirka papírbolt, Szalai Könyvek, Zsitvaicukrászda, Berka István vállalkozó, Czempler János hentes, Takács Jánosné fodrász, Hegedűs Krisztián, Hegedűs György vállalkozó, Berezi Sándor virágkereskedő, Lengyelfalusi Gáborné Hobbijajándékbolt, Szabó Imre, Új Élet Termelőszövetkezet Mőzs, Csuka Kft., Szekszárd, Schützné Vigh Mária Ria-virágbolt, Rottler

Ádám kosárfonó, Rák József vállalkozó, Cservári József vállalkozó, Balogh Zoltán vállalkozó, Macsek József vállalkozó.

Köszönjük még az óvodánkba járó gyermekek szüleinek, hogy részvételükkel, támogatójegyekkel, tombolatárgyakkal hozzájárultak a bál sikeréhez.

A bál bevételét a gyermekek karácsonyi ajándékozására fordítottuk. Minden kedves támogatóknak békés, boldog karácsonyt és eredményekben gazdag új esztendőt kívánunk!

Zöldkert Óvoda dolgozói

Réges-régi karácsony

Gyermekkoromban bizony még óriási havazások, csikorgóan zord telek jártak, nem számított ritkaságnak a félméteres-méteres hó sem. A tél rendszerint kemény fagyok kíséretében már novemberben megérkezett, majd behavaztunk úgy, hogy az orrunk hegye is alig látszott ki. Mintha vattával lenne kibérelve körülöttünk az egész világ, olyan mesebelien csendessé vált a kicsi falu. A karácsony közeledte, a készülődés izgalma, a várakozás hangulata jól érzékelhető volt, igaz, nem külsőséges csillogásban. Az emberek igyekeztek jobban egymás felé fordulni, szívük kinyílt a másik gondjára-bajára. Nem égtünk vásárlási lázban, hiszen áruházunk még híret sem hallottuk, így ajándékok után sem rohagáltunk. Amit nem tudtunk megtermelni vagy előállítani, azt kis boltokból szereztük be. Az iskolában már hetekkel karácsony előtt színes papírból, szalmából díszeket, ajándékokat készítettünk, ünnepi műsossal készültünk. Nagypapám napokig törte a diót otthon, hogy legyen elég a bejglihez, anyám és nagymamám sürolt, takarított, naphosszat sütött. Mi, gyerekek is ki vettük részünket a sütemények, tészták kavargatásában, édes, porcukros illatfelhők szálltak a konyhában, tetőtől-talpig beborítva bennünket. Emlékszem, mint édesítették meg még az álmainkat is. Annyira de annyira vártuk a karácsonyt, hogy másról beszélni sem tudtunk, csak hogy mit hoz majd az Angyalka nekünk. Igyekeztünk jók lenni, mert szent meggyőződés-

sünk volt, hogy csak az arra érdemesek kapnak szép ajándékot, a rosszaknak semmi sem jár.

Végül elérkezett a várva várt nap. Szokás szerint a nagy konyhában ücsörögtünk, mivel azelőtt többnyire ott zajlott a családok élete, a szobákba szinte csak aludni jártunk. Nagypapám a recsegős rádiót hallgatta a sparhelt mellett, néha megpiszkálta a tüzet a sperhakkival, majd szenet tett az izzó szénmáglyára, hogy a meleg sokáig kitartson. Mi, gyerekek ültünk a jó melegben és véget nem érő beszélgetést folytattunk. Aztán egyszer csak megjelent az ajtóban fénylő tekintettel az anyánk, mögötte pedig piros arccal a nagyanyánk. A nyitott ajtóból kigomolygó pára körülölelte alakjukat, miközben hallottuk, hogy az udvaron halkán megropant egy jeges ág, mintha valaki óvatosan lépdelt volna. Megtudtuk, amit sejtettünk már, hogy megérkezett az angyalka, meghozta a karácsonyfát és az ajándékokat. Na, nekünk több sem kellett, mindhárman kitódultunk az ajtón, úgy futottunk végig a hosszú, havas gangon, mint, akit kergetnek. A nagy szobában friss, gyantás fenyőillat terjengett és ott állt a szoba közepén egy abrosszal letakart asztalon a karácsonyfa. Elámultunk, hogy milyen gyönyörűséges, telis-tele szaloncukorral, díszekkel, fehér angyalhajjal, alatta pedig dobozok sorakoztak. Türelmetlenül vártuk, hogy végre szembesüljünk egész éves jószágunk gyümölcsével. A karácsonyfa mellett ott állt egy angyal hosszú, hófe-

hér ruhában, göndör hajában ezüstös szálak fénylettek és hófehér szárnyai ivben kandikáltak ki mögüle. Csak állt és mosolygott ránk, mi pedig nem tudtunk megszólalni a meglepetéstől. Angyalkánk egy kis csengettyűt tartott a kezében, amit halkán, finoman rázogatótt. Csak bámultuk a jelenséget, féltünk, hogy rögtön köddé válik és elrepül. Bár ami igaz, igaz, fitos orra kicsit ismerősnek tűnt, mivel a második szomszédunkban Katusnak volt pont ilyen formájú orra. De ez a mi angyalkánk a messzi-messzi égbolton át a felhők közül szállt ide hozzánk, legalábbis jó anyánk így magyarázta nekünk.

A bátyám esett neki legelőször izgatottan a saját ajándékának, fülíg ért a szája, miközben bontogatta a dobozát és előbukkant egy kisvasút. Mi a húgommal mesés szép hajás babát kaptunk, pont olyant, mint amilyent már hónapokkal ezelőtt elképzeltünk magunknak. Ajándékosztás után anyánk lekapcsolta a villanyt és meggyújtotta a csillagszórókat. Milliós csillag szikrázott fel, fénybe borítva az arcunkat. Elénekeltek a Mennyből az angyalt, majd megcsókoltuk egymást és boldog karácsonyt kívántunk. Mután beteltünk új játékaikkal, a konyhába mentünk, ahol nagymamám, a drága jó lélek, már megterített. Ott gőzölgött, illatozott a töltött káposzta, az inycsiklandó sülték, aztán asztalra kerültek a napokig készült süteményhalmok is, közöttük kedvenc habcsók, dióval a tetején. Pukkadásig ettük magunkat a finomságokból, aztán jöhetett a játék. Televízió nem volt még abban az időben,

úgyhogy egymásra figyeltünk, egymással foglalkoztunk. Emlékszem a hosszú, ködös, téli estékre is, amikor jól felöltözve anyákkal nekiindultunk a girbe-gurba utcácskákon át a falu másik csücskébe, Kati nénihez vagy Erzsébet nénihez. Miközben a felnőttek kötögettek és beszélgettek, mi gyerekek vég nélkül játszottunk, izgalmas kártyacsatákat folytattunk, malmoztunk, társasoztunk.

Szenteste, úgy tizenegy óra felé elkezdtünk készülődni a templomba, az éjfél misére. Jó melegen felöltöztünk, majd elindultunk. Talán ez az út, ez a templomhoz vezető út volt a legizgalmasabb, amikor kiléptünk a rejtelmes éjszakába és felnéztünk a titokzatos, megfjethetetlen égboltra, olyan különös érzések fogtak el bennünket. Falun akkoriban az utcai lámpák igen gyéren világítottak, ezért minden olyan sejtelmesnek, olyan mesebelinek tűnt. A járda mellett feltornyozott hókupacok várnak is beillettek volna, a zúmarába öltözött fák sejtelmesen megmegróppantak, az árnyak pedig hatalmasra nőttek. Lépteink alatt megcsikordult a fagyott hó, amikor megszólaltunk, szánkából sűrűn gomolygott elő a levegő. A házakból nehéz kabátos alakok sorjáltak lassan a templom irányába.

És akkor meghallottuk a Éharangzó éjfél misére hívó hangját, mely kristálytisztán csendült a téli éjszakában. Már alig vártuk, hogy belépjünk a felékesített templomba, ahol tanúi lehettünk a csodának, a kisjézus megszületésének.

Burma

Horgász hírek

A Tolnai Horgászegyesület vezetősége meghatározta a 2007-es évi horgászrendet, miszerint nem lesz ÁREMELÉS és több halat lehet fogni, horgászbarát intézkedések születtek.

A felnőtt jegy ára maradt 16 000 Ft, pontytilalom nem lesz, egyéb halból 10 kg-ot szabad megfogni naponta. lehet váltani 50-60-70-80 darab pontyra szóló területi engedélyt is.

Az ifjúsági jegy ára 8000 Ft és 3 db nemes

halat (2+1) foghatnak naponta, egyéb halból naponta 10 kg fogható.

Gyerekjegy kétféle van, az 500 Ft-os igen népszerű lett, de ezzel csak egyéb hal fogható. Az ügyesebbeknek ajánlott a 4000 Ft-os engedély, ezzel már lehet nemes halat fogni.

Nem kell halasítási hozzájárulást fizetni azoknak, akik 2005-ben éves jegyet váltottak - de 2006-ban nem volt területi engedélyük - viszont 2007-re ismét visszajönnének. Aki új belépőként vált éves jegyet az északi felső holtágra, annak kell halasítási hozzájárulást fizetni.

A 2007-es évi jegyek kiváltása január-feb-

ruár-március hónapban lehetséges. Minden Hétfőn és szerdán 16 órától 18 óráig az Áfész-irodában. (Árpád u. 16.)

A fogási naplók leadása történhet bármelyik Coop-üzletben és az Árpád u. 16. alatt is. A naplók leadásának határidejét - 2007. január 10. - be kell tartani, aki nem adja le, nem kap engedélyt fél évig.

Az egyesület 60 éves fennállását ünnepli, mindenkinek boldog új vet - és jó fogást kívánunk!

Mottó: „Egyszer fogjak akkora halat, hogy ne kelljen hazudnom!”

HE-vezetőség

BITOMA-SZIG KFT.

TELEFONSZÁMUNK:

74/440-722**Mindent egy helyen:
a Bitoma-Szig tüzépen!****KÖLTSÉGMÉLŐ TETŐFELÚJÍTÁS****IDEI ÁRON - JÖVŐ ÉVI
KIVITELEZÉSSEL!****Palatető, lapotető
felújítása szigetelése****TOLNA, BAJCSY-ZSILINSZKY U. 22.**

NYITVA: HÉTFŐ-PÉNTEK: 8-17 óráig, SZOMBAT: 8-12 óráig

BITOMA-SZIG KFT.**KUKORICA
BAROMFIBOLT**
TOLNA, ÁRPÁD U. 5.

CSIRKE FARHÁT:	109 Ft/kg
EGÉSZ CSIRKE:	549 Ft/kg
CSIRKECOMB:	519 Ft/kg
PECSENYECOMB:	449 Ft/kg
CSIRKESZÁRNY:	399 Ft/kg
EGÉSZ KAKAS:	449 Ft/kg
EGÉSZ TYÚK:	429 Ft/kg
TYÚKAPRÓLÉK:	399 Ft/kg
TYÚKCOMB:	499 Ft/kg
EGÉSZ KACSA:	590 Ft/kg

**MINDEN NAP
FRISS ÁRU!!!****RENDELÉST FELVESZÜNK:
30/59-88-334****TOLNAI
ÁCS KFT.**

- Tetőszerkezetek készítése, felújítása
- Gipszkartonszerelés
- Cserép, tegola zsin-dely fedések készítése
- Héjazatcsere

Tolna, Bajcsy-Zsilinszky u. 75.

Telefon: 06-30/26-72-456

Telep: 74/441-740

Péter Jenő és Fia Építőipari Bt.

7130 TOLNA, BARTÓK BÉLA ÚT 85.

Fő tevékenységeink:

- Új lakás építése, valamint régi lakás felújítása: anyagbeszerzéssel, szállítással, kulcsátadással.
- Régi lakások ingyenes felmérése: átalakításhoz tervezés, költségvetés-készítés.
- Térburkolatok tervezése, kivitelezése.
- Homlokzatok hőszigetelése és felújítása.
- Mindenféle építőanyag kedvezményes árú beszerzése és házhoz szállítása.
- Családi ház és egyéb épületek műszaki kivitelezését és ellenőrzését vállaljuk.

Az általunk elvégzett munkákra és az általunk beszerzett építőanyagokra teljes körű garanciát vállalunk!

Elérhetőségeink: Telephely: 7130 Tolna, Zrínyi u 1/A • Tel.: 20/9410-198

London Kisáruház nyitva tartása: 9-17 óráig**SAJÁT VÁGÁSBÓL**HASÍTOTT BŐRÖS FÉLSERTÉS,
FORMÁZOTT SONKA,
FORMÁZOTT SZALONNA CSONT NÉLKÜL,
KOLBÁSZHÚS

Érdeklődni: Húsbolt, Tolna, Árpád u.

Telefon: 30/636-38-00

*Gyapjú-
paplán-
és
gyapjúfonal-
készítés***RIKKER JÁNOS**7131 Mőzs,
Temető u. 2.

Tel./fax: 443-083

TORNÓCZKY ISTVÁN

BÁDOGOS

- Ereszcsatornák készítése
- horganyzott acéllemezből
- alumíniumból
- rézből
- Lindab ereszcsatornák többfajta színben
- Lindab tetőrendszerek készítése
- cserepes lemezből
- trapézlemezből

Tolna, Ady Endre u. 16.

Telefon:

30/204-56-90, 74/443-626

Táp- és takarmányboltPURINA TAKARMÁNYOK
TELJES VÁLASZTÉKALetojt tyúk, rántani való csibe,
valamint kakas iratható.

Nyulszállítás kéthetente.

Szemes termények értékesítése
kedvező áron.KUTYA-, MACSKATÁPOK
FORGALMAZÁSA.Takarmányok házhoz száll-
lítása, megrendelésre.**FELKL MÁRTON**Tolna, Kodály Z. u. 18.
Telefon: 74/441-468**„KEDVENC”**állatorvosi rendelő
Dr. Dankó István

Tolna, Árpád u. 24.

Rendelési idő:hétfő-szerda-péntek: 14-18 óráig
kedd-csütörtök: 8-11 óráig

ÁLLANDÓAN HÍVHATÓ

TELEFON: 20/9141-885

**MIKROCHIPES
MEGJELÖLÉS****GAZDABOLT****A MŐZSI POSTA MELLETT
(TEMETŐ U. 1.)****TÉRJEN BE HOZZÁNK, MEGÉRI!**Nyitva tartás: hétfőtől péntekig: 7.30-11.30 és 13-16.30 óráig
szombaton: 8-11 óráig

Telefon: 30/916-84-08

*Békés, boldog karácsonyi
ünnepeket és sikerekben
gazdag, boldog új évet
kívánunk minden jelenlegi
és leendő vásárlónknak!*